

SPORTO

APŽVALGA

TENISO VARŽYBOS CLEVELANDE

2003 m. Šiaurės Amerikos Lietuvos lauko teniso pirmenybės ir trečiasis Cleveland LSK „Žaibo“ kvietinis lauko teniso turnyras įvyks š.m. liepos 26-27 d. Euclid Memorial Park, East 222nd Street, prie Milton Drive, Euclid, Ohio. Iš greičio I-90 išsukti į 222nd Str. išvažiuojant (Exit #183) ir važiuoti į šiaurę apie vieną mylią, tada pasukti Milton Dr. gatve į rytus. Lietaus atveju, varžybos vyks Club Ultimate (Review), 34650 Melinz Pkwy., Eastlake, OH.

Programa. Vienetai — vyrų (neriboto amžiaus), moterų (neriboto amžiaus), vyrų senjorų (45-64 metų), vyrų veteranų (65 m. ir vyresnių), ir jaunių bei mergaičių (18 m. ir jaunesnių). Dvejetai — vyrų, moterų ir mišrus (amžius neribojamas). Klasifikacija pagal žaidėjų amžių vyks liepos 26 d. Programa gali būti praplesta ar suglausta, atsižvelgiant į žaidėjų skaičių ir amžių.

Išankstinė dalyvių registracija iki liepos 12 d. imtinai, šiuo adresu: Algis Gudėnas, 104 East 199th Str., Euclid, OH 44119, tel. 216-481-0465; faksas 216-481-6064; elektroninio pašto adresas: linrik@adelphia.net

Papildomas ryšys: Eugene

nijus Kriksčiūnas, ŠALFAS lauko teniso vadovas, 105 Annndale Dr., Willowdale, Ont. M2N 2X3, Canada; tel. 416-225-4385; e-paštas: dkrik3@rogers.com

Dalyvių skaičius neapribotas visose klasėse. Kiekvienas žaidėjas gali dalyvauti ne daugiau, kaip trijose rungtyse.

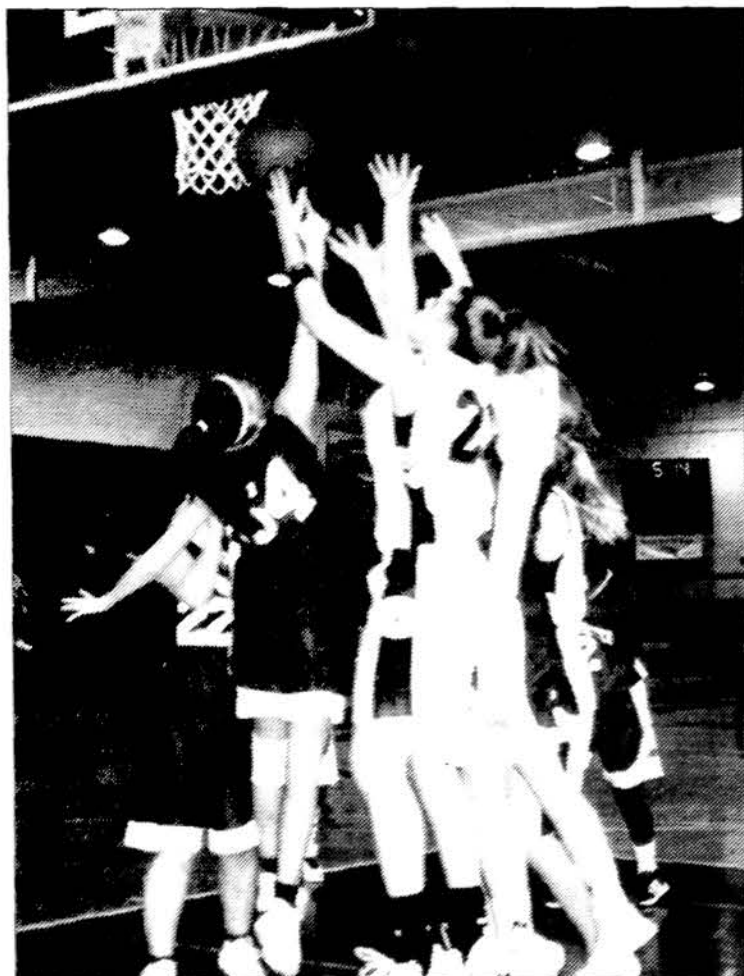
Starto mokesčiai yra 15 dol. suaugusiems ir 7 dol. jauniems, jei sumokamas iš anksto, nepaisant, keliose rungtyse žaidėjas dalyvaus. Jei mokesčiai sumokamas varžybų metu: 20 dol. suaugusiems ir 10 jauniems. Čekis rašomas: LAC Žaibas. Del vidaus aikščių būtų papildomas mokeskis.

Varžybų formatai bus nustatyti, atsižvelgiant į išankstinę registracijos duomenis. Dalyvių registracija bus priimama ir varžybų dieną. Dalyvauti kviečiami visi lietuvių kilmės žaidėjai. Daugiau informaciją gauna sporto klubai.

Suinteresuotieji prašomi kreiptis į A. Gudėną ar E. Kriksčiūną. Norint dalyvauti, priklauso ŠALFAS-gai yra privaloma.

Šias varžybas vykdo ŠALFAS Lauko teniso komitetas ir Cleveland „Žaibas“.

ŠALFAS Lauko teniso komitetas
LSK „Žaibas“

Kristina Gipeityte (#22 pažymėta uniforma) kovoja dėl kamuolio. Rimo Gedeikos nuotr.

SEKMADIENIŠ PIRMENYBINĖS RUNGTYNĖS LEMONTE

Po vienos savaitės pertraukos „Lituano“ futbolininkai vėl žais pirmenybines rungtynes. Ši karta musisiuos bus galima matyti birželio 1 d., 3 valandą po pietų, aikštėje prie Pasaulio lietuvių centro, Lemonte. Lietuvių varžovas — „Socks“ vienuolike — viena jaunu komandų tiek žaidėjų, tiek gyvavimo amžiumi.

Praėjusį sezoną lietuviai su komanda įveikė 1-0. Atrodo, kad savoje aikštėje

musiškai turėtų laimėti didesnę persvarą.

Sekmadienio popietę laukiama didoko burio lietuvių žiūrovų, kurie galėtų paraginti savo komandą siekti pergalės. Rezervinės vienuolikos žais 1 val. p.p., o tada aikštėn išeis pagrindinės sudetys.

Kaip paprastai, čia bus galima ir pasivaikinti, ir susitikti savo draugus bei pažįstamus.

E.Š.

Lietuvos Nacionalinis operos ir baletų teatras Europoje garsėja ne tik menininkais, bet ir futbolu žaidėjais. Milane (Italija) gegužės pradžioje vykusiam 35-ajame Europos teatrų darbuotojų futbolo čempionate trys Lietuvos Nacionalinio operos ir baletų teatro atstovai — Mantas Urbonas, Michailas Raškovskis, Jolita Vadopalaite, drauge su švedų, bulgarų ir italų teatralais žaidė rinktinėje „Visos Europos žvaigždės“, iškovojo antrąją vietą ir į Lietuvą parsivežė trofėjų — čempionato sidabro taure.

Michailo Raškovskio (Elta) nuotr.

KREPŠINIO TRENERIS TAPO MOKYKLOS DIREKTORIUMI

Vladas Janiūnas, pasižymėjęs treneris ir sporto komentatorius, yra žinomas ne tik Lietuvoje, Jis neblogai pažįstamas ir Čikagoje iš savo viešnagės bei jo tiesioginių pranešimų „Margučio“ radio programų klausytojams. Dabar V. Janiūnas yra Kauno Salomėjos Neries mokyklos direktoriumi. Neseniai su juo pasikalbėjimą išspausdino „Lietuvos žinių“ dienraštis.

Štai to pasikalbėjimo ištraukos.

„Kauno Salomėjos Neries mokykloje mokosi per 800 moksleivių. Daugiau nei pusė jų aktyviai sportuoja, tad neatsitiktinai ši mokykla jau vadinama sportininkų. Praėjusių metų pabaigoje prez. Valdas Adamkus sveikino mokyklos pedagogus ir moksleivius, išteikė jiems metinę nominaciją „Mokykla ir jos sportininkai“.

„Neturime tikslo rengti vien sportininkus. Pirmiausia siekiame, kad moksleiviai gautų gerą išsilavinimą, suteikiame jiems galimybę sportuoti“, — sako S. Neries vidurinės mokyklos direktorius V. Janiūnas.

Prieš porą metų pravėrus mokyklos duris, Janiūnas ėmėsi rimtų darbų. Netrukus mokyklos kieme buvo išklota dirbtinės dangos futbolo aikštė, vienas pirmųjų ją išbandė FIFA prez. Steppas Blatter. Veliau mokyklos vadovas padidino fizinio lavinimo pamokų skaičių.

„Sportinę avalynę nupirkti yra pigiau nei vaistus“, — sako direktorius, kurio mokyklos sienas puošia geriausių mokinių sportininkų nuotraukos.

Prieš porą metų pravėrus mokyklos duris, Janiūnas ėmėsi rimtų darbų. Netrukus mokyklos kieme buvo išklota dirbtinės dangos futbolo aikštė, vienas pirmųjų ją išbandė FIFA prez. Steppas Blatter. Veliau mokyklos vadovas padidino fizinio lavinimo pamokų skaičių.

„Sportinę avalynę nupirkti yra pigiau nei vaistus“, — sako direktorius, kurio mokyklos sienas puošia geriausių mokinių sportininkų nuotraukos.

„Sportinę avalynę nupirkti yra pigiau nei vaistus“, — sako direktorius, kurio mokyklos sienas puošia geriausių mokinių sportininkų nuotraukos.

„Sportinę avalynę nupirkti yra pigiau nei vaistus“, — sako direktorius, kurio mokyklos sienas puošia geriausių mokinių sportininkų nuotraukos.

„Sportinę avalynę nupirkti yra pigiau nei vaistus“, — sako direktorius, kurio mokyklos sienas puošia geriausių mokinių sportininkų nuotraukos.

traukos.

Nuolat sudaromas geriausių mokyklos sportininkų dešimtukas. Jame Europos jaunių čempionas irklotojas Mantas Laurutis, irklotojas Asta Romerytė ir Vaida Arbaciaūtė, dailiojo čiuožimo atstovė Gintarė Vostracovaitė ir kt. Dabar entuziastingo direktoriaus planuose naujas sumanymas — jogs kursas moksleiviams.

„Daugelis skeptiškai vertino faktą, kad televizijos komentatorius Janiūnas pradėjo vadovauti mokyklai. Iš tiesų buvo visokių kalbų, bet visi pamiršo, ar net nežinojo, kad aš 16 m. dirbau treneriu ir mokytoju. Esu parengęs olimpinį čempioną ir ne vieną aukščiausios klasės sportininką. Kita vertus, atėjus iš kitos srities, daugelis mokykloje vykstančių reikišnių, žiūriu ne kaip ilgametis pedagogas, bet turiau savo požiūrį. Kiekviename darbe nesitaikščiau su vidutinio vaidmeniu, o siekiau geriausio rezultato. Čia, kaip ir sporte, nugalėti tik stipriausieji“.

„Kaip sekasi tvarkytis mokykloje?“

„Turiu credo — nemotyvuoti vaikai turi netrukdyti mokytis kitiems. Kaip sakė Miesto švietimo skyriuje, skundų nėra, vadinasi, gyvename gerai. Bet aš taip nemanau. Po truputį žengiam į priekį ir sporte, nugalėti tik stipriausieji“.

„Sportinę avalynę nupirkti yra pigiau nei vaistus“, — sako direktorius, kurio mokyklos sienas puošia geriausių mokinių sportininkų nuotraukos.

„Sportinę avalynę nupirkti yra pigiau nei vaistus“, — sako direktorius, kurio mokyklos sienas puošia geriausių mokinių sportininkų nuotraukos.

„Sportinę avalynę nupirkti yra pigiau nei vaistus“, — sako direktorius, kurio mokyklos sienas puošia geriausių mokinių sportininkų nuotraukos.

„Sportinę avalynę nupirkti yra pigiau nei vaistus“, — sako direktorius, kurio mokyklos sienas puošia geriausių mokinių sportininkų nuotraukos.

„Sportinę avalynę nupirkti yra pigiau nei vaistus“, — sako direktorius, kurio mokyklos sienas puošia geriausių mokinių sportininkų nuotraukos.

kios mūsų bėdos, ir ieško galimybių padėti“.

„Dalis moksleivių aktyviai sportuoja. Ar jie turi kokių lengvatų, privilegijų?“

„Vienintelė privilegija, kad nereikia lankyti fizinio lavinimo pamokų. Tačiau kur kas dažniau stebime jų mokslo rezultatus ir, jei pažymiai prastėja, jiems gali tekti praleisti vieną ar kitą sporto stovyklą. Pastebima, kad geri sportininkai yra ir pažangūs. Net mėnesį pamokas praleidę, dviratininkai ar irklotojai atsisakait ir pasiveja bendrą klasius. Akcentuojame savarankišką darbą. Pavyzdžiui, vienuoliktokė Vaidonė Petruskaitė žaidžia tinklinį vienoje Prancūzijos aukščiausios lygos komandų, abiturientas čiuožėjas Aurimas Radišauskas treniruojasi JAV. Abu jie mokosi eksternu“.

„Kas nuvylė direktorių, vadovaujant sportinio profilio mokyklai?“

„Futbolininkai. Skyreme jiems daug dėmesio, bet nuvylė ne jų sportiniai laimėjimai, o jų elgesys ir požiūris į savo vietą mokykloje. Kitas nemalonus atvejis — Tomo Janušausko poelgis. Iš Prienu rano kilęs, 211 centimetrų ūgio krepšininkas buvo išlaikomas, bet, agentų paviliotas, pasirinko kitą kelią ir mokslo metų pradžioje išvyko į JAV. Apmatau, kad jaunas žmogus penktadienį pasiėmė savaitgaliui skirtus maistpigučius ir, nieko neperspėjęs, pirmadienį nepasirodė pamokose“, — taip teigė mums pažįstamas Vladas Janiūnas.

Edvardas Šulaitis

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Mažindami pašto išlaidas, pakvitatim už prenumeratą nesučiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumeratą galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuvą:			
Oro pastu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu pastu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro pastu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu pastu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpulis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis
• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadienis nedirba
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadienis nedirba
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kamos atskaitos, gavus prašymą, ka nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsnių nesąsog.
Siunčiant prašome pasilikti kopiją.
El-paštas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽILIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — SIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. TOMAS ZUBINAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd St.,
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155

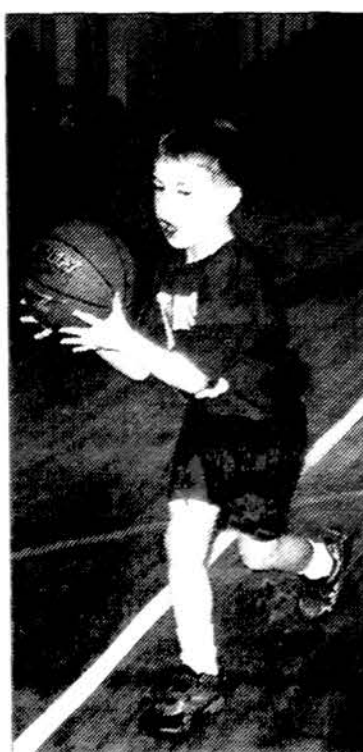
VIKTORO KAPOČIAUS PARODA APIE SPORTĄ

Viktoro Kapočiaus pavidė gerai pažįstama ne vien tik Lietuvoje, bet ir Amerikoje, kadangi čionykščiai lietuviškai laikraščiai spausdino jo nuotraukas.

Dabar šio vyro nuotraukos sporto temomis yra išstatytos Vilniaus Sportininkų namuose vykstančioje parodoje, pavadintoje „Fotografavau ir sportą“. Ši paroda yra fotožurnalistinio Viktoro Kapočiaus 30-ties metų darbo spaudoje atskaita.

Kurie vyksta praleisti atostogas Lietuvoje, galės pamatyti ir šią idomią foto-parodą apie sportą. Čia galima išvysti ir nemažai pažįstamų veidų. Reikia nepreleisti šios retos progos.

E.Š.

ASK „Lituania“ „Molekulu“ treniruoteje. I. Tjūnėlienės nuotr.

Aurimas Kieža (#25) ruošiasi kamuolį pasukti į krepšį

Rimo Gedeikos nuotr.

aukščiausios pareigos teiseju vertinimo darbe.

Linkime šiam mūsų tau-

tiečiui, kuris ir dabar dar nemažai domisi „Lituano“ futbolininkais ir Lietuvos fut-

bolo gyvenimu, geros sekmes ir išvėsmes nelengvoje pareigoje.

E.Š.

KEIČIA PARTIJAS, KAIP KOJINES

Savivaldybių politikai, grūdamiesi dėl valdžios, nesirūpina principais: net ideologiškai tolimos partijos sudaro valdanciasias koalicijas, o tarybų nariai perbėga iš vienos partijos į kitą, net nesirūpindami aiškiau pagrįsti tokio žingsnio. Interesų derinimą daugelyje savivaldybių pakeitė paprastesnis principas: aš — tau, tu — man, ir jau net nesistengiama nuslėpti nuo rinkėjų.

Anksčiau Lietuvos politikoje retai sužibdavę tokie spalvingi nutikimai, o politikai nebuvo tokie drąsūs. Liberalo Vidmanto Drėmos dingimas prieš mero rinkimus yra mišlingas ir vaizduotės žadinantis reiškinys. Tačiau atsiradusio Drėmos kalbos ne mažiau įsidėmėtinas. Duodamas interviu televizijai Drėma padarė pareiškimą, kreipdamasis į buvusį Vilniaus merą Artūrą Zuoką. Pasak Drėmos, Zuokas tegul nemano, kad jis vienas tegali valdyti Vilnių, esama ir kitų žmonių, neblogo tinkančių šiam darbui. Tai kalba liberalų sąrašo su Zuoko vėliava išrinktas žmogus, tarybai net nepradėjęs dirbti, taigi negalintis sakyti, kad nusivylė Zuoko veikla. Toj pačioj laidoj kalbėjęs, Vilniaus tarybos narys, Lietuvos lenkų rinkimų akcijos atstovas Tadeušas Filipovičius taip pat kažkodėl negalėjo išdėstyti savo pozicijos — už ką jis ir kodėl. Atrodo, kad tarybos narių protą drumstia vilionės ir pažadai iš kitų stovyklų. Lietuvos lenkų rinkimų akcijos pirmininkas Valdemaras Tomaševskis įvardijo ir sumą — už balsą, remiantį Zuoką, liberalai siūlo 100,000 litų. Tokie pasiūlymai esą kaitaliojasi su grasinimais.

Politiką, kaip interesų derinimo meną ir bendros gerovės siekį Lietuvoje sparciai keičia paprastos, pilkos valdžios paėmimo technikos. Jau nereikalinga net ir padaroma širma ar bent logiškas savo veiksmų paaiškinimas. Praėjusių metų vasarį Vilniaus miesto taryba iš Vilniaus mero pavaduotojo pareigų atleido Juozą Imbrąsą. Jam buvo pateikti gana rimti kaltinimai, įžvelgta daug spragų jo darbuose. Kaip ten bebūtų, socialdemokratai vieningai rėmė šį tarybos sprendimą. Per pastaruosius rinkimus Vilniaus meru išrinktas socialdemokratas Gediminas Paviržis, vicemeru — liberalas demokratas Juozas Imbrąsas. Paklaustas, kodėl socialdemokratai jau remia Juozą Imbrąsą kandidatūrą, Paviržis vietoj atsakymo tik patraukė

pečiais.

Rodos, dar ne taip seniai Lietuvos politikoj kalbėta apie vadinamąjį švytuoklės principą, kuris reiškė, kad svarbiausios Lietuvos partijos suskilusios į dvi nesutaikomas stovyklas ir viena kitą nuolat keičia valdžioje. Praėjo visai nedaug laiko, ir jokių barjerų nebėliko. Vieninteliai konservatoriai pareiškė, kad nesudarys koalicijų su liberalais demokratais, tačiau liko nesusprasti. Daugelis partijų sujo panašėjo, o savivaldybių lygmenyje ir suvis neatskiriamos — tai tik daugiau ar mažiau patrauklios žmonių grupės, neatstovaujančios labiau apibrėžtoms ideologijoms.

Savivaldybių politikus galima pabarti, tačiau, žiūrint formaliai, begioti iš partijos ir partiją ir sudaryti bet kokias koalicijas jie turi teisę. Bėda, kad nelikus principų, tiksliau sakant, likus tik vienam — valdžios paėmimo principui, savivaldybių valdžia tampa nestabili. Nelieka prasmės derinti interesus, ieškoti geriausio sprendimo. Pajutai, kad vejas emė pūsti iš kitos pusės, pasisukai ant kulno ir sudarė koaliciją su labiau sukalbamam partneriu. Tačiau kas iš to laimi? Kauno miesto taryba praėjusioje kadencijoje išbandė ar ne keturias valdanciu partijų kombinacijas, tačiau nuolat keičiantis mermams miesto valdžia liko neveiksminga.

Visa tai įvertinus, galima daryti prielaidą, kad Konstitucinio Teismo išaiškinimas, kaip turi veikti savivaldybė, turi privalumą. Taryba turi vadovauti politiškai, o ūkiniai rūpesčiai guls ant savivaldybės administratoriaus pečių. Savivaldybių asociacijos prezidentas Bronis Ropė, kalbėdamas mūsų radijui, neslėpė nepasitenkinimo. Ar dabar išvis yra prasmė kalbėti apie tiesioginius merų rinkimus, jei tie merai iš esmės tėra savivaldybės tarybos pirmininkai. Vertiau tiesiogiai rinkti savivaldybės administratorių, kuris turės beveik svaresnius įgaliojimus, kalbėję Ropė. Vis dėlto akivaizdu, kad kartu tvarkyti ir politinius, ir ūkinius reikalus daugeliui merų — pernelyg sunki našta. Naujoji tvarka gal apmalšins emocijas ir tą nesuvaldomą valdžios godulį. Gaila, kad ji pradėdama diegti tik dabar.

Saulius Spurga
Laisvosios Europos radijui
ir „Draugui“ iš Vilniaus

PASIŽVALGYMAI IR IŠPŪDŽIAI JUAN RIMŠOS-PINTOR LITUANO PĖDSAKŲ IEŠKANT

J. M. DUNDURAS

Nr. 22

Bet, žvelgiant į kai kurių miestų panoramą, į sostinės La Paz dangoraižius, į gausias, modernias, ištaigingas vilas Santa Cruz priemiestčiuose, į gausius prabangius automobilius, tuo tarpu, kai masei gyventojų maža geresnės ateities perspektyvų, stebėtujai automatiškai kyla klausimas, kokie yra tų šimtų milijonų kapitalo šaltiniai. Suprantama, jog atsakyme gali figūruoti naftos, dujų ar agrikultūriniai milijonai, bet vis tiek jaučiasi išskirtinės prabangos perteklius. Savita, nuo bendro ekonominio vaizdo izoliuota, plevėsuojanti ekstravagancija, paprastai yra nekildinama vien tik iš naftos ar

agrikultūros. Vietiniai ir užsienio orakulai pataria atsikyti ieškoti didžiulėse Bolivijos Yungas ir Chapare srities koka krūmų plantacijose.

Kokaino gamybinis procesas susideda maždaug iš vienuolių koka laipsnių, grupuojamų į tris stadijas: iš koka lapų į košę, iš košės į kokaino bazę ir iš bazės į kokaino hidrochloridą — kokaino kristalus. Pirmosios stadijos procesas yra gana paprastas, reikalaujantis tikta indo (dydis — pagal produkto kiekį), koka lapų, potaso, žibalo (gali būti pakeistas benzinu), druskos ar sieros rūgšties ir vandens. Procesas rezultatas yra pilka masė vadinama „Pasta“, savo sudėtyje

Gegužės 11 d. Apreiškimo parapijos saleje įvyko New York Lietuvos Bendruomenės narių susitikimas su Lietuvos Užsienio reikalų ministru dr. Antanu Valioniu. Iš kairės: JAV LB New York apygardos vicepirmininkas ir Apreiškimo parapijos tarybos pirm. Vladas Sidas, Lietuvos misijos prie Jungtinių Tautų ambasadorius dr. Gediminas Serksnyš, žurn. Kęstutis Miklas, už jo New Yorko apygardos visuomeninių reikalų vedėjas Raimundas Slizys, LB New Yorko apygardos pirm. dr. Giedrė Kumpikaitė, LR užsienio reikalų ministras dr. Antanas Valionis, UR ministerijos direktorius Rytis Paulauskas, LR gen. konsulas New Yorke Mindaugas Butkus.

JAV LB XVII TARYBOS RINKIMŲ REZULTATAI

2003 m. gegužės mėn. pradžioje vyko JAV LB XVII Tarybos rinkimai. Juose turėjo teisę balsuoti visi lietuvių kilmės asmenys, sulaukę 18 m. amžiaus, ir jų nelietuviai sutuoktiniai. Taryba — tai vyriausias Lietuvos Bendruomenės organas, nustatantis jos veiklos gaires ir renkantis krašto valdybos pirmininką. Šiuose rinkimuose balsavo 4.844 asmenys, 77 balsai atmetti, kaip negaliojantys. Buvo balsuojama visose 10 JAV LB apygardose ir išrinkta 60 Tarybos narių trejų metų kadencijai. Išrinktųjų skaičius atspindi toje apygardoje balsavusiųjų proporcinį skaičių.

Boston apygarda (349 balsai, dabartinėje taryboje 5, išrinkta 5): Gintaras Cepas (308 — atsistatydino), Daiva Navickienė (247), Irena Veitienė (230) Julius Stundžia (208), Česlovas Mickūnas (206), Andrius Jurkūnas (165).

Connecticut apygarda (306 balsai, dabartinėje taryboje 4, išrinkta 4): Vaiva Vėbraite (237), Alfonsas Dzikas (221), ses. Margarita Bareikaitė (212), dr. Dalia Giedrimienė (189), kandidatai — Laurynas Misevičius (137), Giedrė Stančukienė (134).

Florida apygarda (359 balsai, dabartinėje taryboje 5, išrinkta 5): Genovaitė Treinienė (290), Vida Meiluvienė (286), Kęstutis Miklas (286), Dalia Augūnienė (278), Birutė Kozickienė (221).

Kryžkelės apygarda (261 balsas, dabartinėje taryboje 2, išrinkta 3): Arvydas Urbonavičius (115), dr. Kęstutis Keblys (111), Kristina Jonyka (108), kandidatas — Danguolė

Antanėlis-Hanson (97), Margarita Sidaravičiūtė-Hathaway (63).

Michigan apygarda (347 balsai, dabartinėje taryboje 6, išrinkta 4): Saulius Anužis (254), Vytautas Jonaitis (248), Andrius Anužis (244), Narimantas Udrys (244), kandidatai — Jonas Svera (234), Jonas Urbonas (201).

New York apygarda (334 balsai, dabartinėje taryboje 3, išrinkta 4): Raimundas Slizys (208), Ramutė Česnavičienė (190), Laima Šileikis-Hood (183), dr. Giedrė Kumpikaitė (143), kandidatai — Kęstutis Bileris (108), Vytautas Čerškis (69), Edmundas Adomaitis (51), Tomas Bliznikas (18).

Ohio apygarda (527 balsai, dabartinėje taryboje 3, išrinkta 7): Rūta Gečienė (261), Janina Litvinienė (260), Rimvydas Tamošiūnas (227), Algis Gudėnas (185), Dalia Puškorienė (133), dr. Viktoras Stankus (129), Stepas Matas (118), kandidatai — Ričardas Širvinskis (70), Zita Mašcinskienė (63), Horstas Žibas (60).

Pietryčių apygarda — I rajonas (475 balsai, dabartinėje taryboje 7, išrinkta 6): Vytautas Maciūnas (354), Roma Krušinskienė (342), Teresė Gečienė (333), Donatas Skucas (300), Rimas Gedeika (292), Kazys Razgaitis (287), kandidatai — dr. Daumantas Matulis (271), Gintaras Buišys (249), Audronė Pakšienė (227).

Pietryčių apygarda — II rajonas (172 balsai, dabartinėje taryboje 3, išrinkta 2): Julius Vėbraite (122), Rimantas Bitėnas (113), kandidatai — Loretta Stukas (89).

smulkiai sutrupintai, narkotikų pasaulyje vadinasi „crack“ kokainu.

Sant Cruz centre yra gražus parkas, vadinamas „Plaza 24 de Septiembre“. Visoje Lotynų Amerikoje yra plačiai pasklidę paprotys aikštės, gatvės net ir revoliucinių akcijų grupės krikštyti kalendorinių datų vardais, juos siejant su koki nors politiniu įvykiu praeityje. Kiekvieną kartą, sėdėdamas ant parko suolo ir stebėdamas praėinančius santakruziečius, prisimenu Petro Babicko eilėraščius, datuotus Bolivijoje. Babickas, ankstyvais pokario metais emigravęs į Braziliją ir dairdamasis Pietų Amerikoje, buvo užsukęs į Boliviją ir, esu tikras, lankėsi Santa Cruz. Savo kelionių išpūdžius yra išreiškęs virtine eilėraščių.

Praeinanti žmonija sujudomė pietų metu, kada „sies-

Vidurio vakarų apygarda — I rajonas (914 balsų, dabartinėje taryboje 12, išrinkta 12): kun. Jaunius Kelpšas (722), Birutė Jasaitienė (628), dr. Petras Kisielis (577), Juozas Polikaitis (574), Marija Remienė (520), Rimas Domanskis (514), Vaclovas Momkus (437), Danguolė Ilgenytė (407), Birutė Vindašienė (398), Antanas Pauzuolis (398), Kazys Laukaitis (385), Algis Kazlauskas (368), kandidatai — Jūratė Budrienė (354), Bronius Abrutis (345), Bronius Juodelis (306), Aušrelė Sakalaitė (288), Nijolė Nausėdienė (279), Ligija Tautkuvienė (268), Rita Šakenienė (253), Rūta Kuncienė (168), Irena Kirkuvienė (166).

Vidurio vakarų apygarda — II rajonas (150 balsų, dabartinėje taryboje 1, išrinkta 1): Birutė Vilutienė (150).

Vidurio vakarų apygarda III rajonas (181 balsas, dabartinėje taryboje 3, išrinkta 2): Gediminas Damašius (140), Regina Narušienė (138), kandidatai — Rimas Švedelis (93), Ramutis Plūra (71), dr. Raimundas Šilkaitis (53).

Vakarų apygarda (392 balsai, dabartinėje taryboje 6, išrinkta 5): Antanas Polikaitis (333), Gediminas Leškus (325), Vytautas Vidugiris (310), Angelė Nelsienė (303), Juozas Pupius (289), kandidatai — Zigmas Viskanta (285), Giedrė Milašienė (225).

JAV LB XVII Tarybos Vyriausios rinkimų komisija:

pirmininkė **Dalia Jakienė**
nariai: **Milda Mikušauskienė, Vidmantas Rukšys, Ieva Vozbutaitė**

tai pritariu. Santakruziečių yra plačiai žinomos, kaip daug dėmesio kreipiančios į savo išvaizdą, laikyseną, eisną ir aprangą, daugiausia tamsi, tyliai elegantiška. Antrąkart atsiprašančiant Butkų Juzės dvasios, „veše, kas sveičia, teik yr regiejė“, turėtų sutikti su vyraujančia nuomone, kad Santa Cruz de la Sierra nėra turistinis magnetas. Po keletos dienų pasidairymų turguose, kolonijinių kvartalų gatvėse, negausiuose muziejuose, senuose vienuoliuose ir bažnyčiose ir apsipratęs su santakruziečių pramoginio gyvenimo stiliumi, išpūdžių šiam kartui užteko. Mažes laukė kelionė į Sucre, ieškoti Juan Rimšos — Pintor Lituano, ten paliktų pėdsakų.

Išsiviams reikia ministerijos

Dvylikasis mokslo ir kultūros simpoziumas, įvykęs gegužės 21-25 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, pasižymėjęs dalyvių gausa iš Lietuvos ir stipria akademine programa, baigiamosioje sesijoje Lietuvai bei išsivijai pasiūlė ir naujų uždavinių. Nors čia buvo temų mišinys — Lietuva, išsivija, NATO, ES ir tarp jų besipinančios ryšiai, bet jos visgi išryškino ir Lietuvos išsivijos — santykių raidą ir primygtinai reikalavo jiems didesnio dėmesio. Ypač tai buvo ryškūs iš baigiamosios dalies: Lietuvos išsivijos vaidmuo ir Lietuvos — išsivijos JAV tolimesnis bendradarbiavimas po Lietuvos įstojimo į NATO ir ES. Šalia mokslininkų — politikų iš Lietuvos svarstybose dalyvavo ir lietuvių išsivijos vadovai: PLB valdybos pirm. Vytautas Kamanas, JAV LB Krašto valdybos pirm. Algimantas Gečys, Amerikos lietuvių tarybos (ALT) pirm. Saulius Kuprys ir JAV LB — Lietuvos Seimo komisijos pirm. Liūda Rugienienė. Pustuzinio įvairių klausimų mišinį painiojant, beje, sesijos vadovas ambasadorius Vygaudas Ušackas sugebėjo pavyzdinčiai su jais tvarkytis, dar kartą, nors ir netiesiogiai, buvimo priminta seniai žinoma akksioma: Lietuva dar per mažai žino ir per mažai domisi savo išsivija. Neginčytina tiesa. Taip pat tiesa, kad jau nepriklausomybės laikotarpiu į gyvenimą išėjusi Lietuvos jauniesioji inteligentija ne viską žino ir apie tragišką savo tautos padėtį, laikyseną, pasekmes sovietų — nacių — sovietų okupacijos laikais. Todėl ir labai gerai suvokė savo vaidmenį išsivijos atstovai šia proga iš tos praeities kai ką primindami.

Lietuvos — išsivijos bendradarbiavimą aptardamas po Lietuvos įsitvirtinimo Vakarų pasaulyje, kuriuo lyg ir dedamas taškas lietuvių kovoms už laisvę ir valstybinę nepriklausomybę, Saulius Kuprys, jau čia augęs ir brendęs visuomenininkas, keliais sakiniais paminėjo ir tų kovų eigą, pabrėždamas, kad ji prasidėjo ne Sąjūdžio įsisteigimu, bet tuoju pat priešams Lietuvai okupavus. Sukilimas, partizanų karas ją pradėjo, politinė pogrindžio veikla tęsė, išsivija apie ją žino, skelbė laisvajam pasauliui, beldėsi į Jungtinių Tautų bei didžiųjų Vakarų valstybių sostinių duris ir visais kitais galimais būdais toms kovoms bandė padėti.

savo istorijos bėgme įvadino si net keturiais vardais: La Plata, Charcas, Chuguisaca ir pagaliau 1825 metais vardas buvo pakeistas į dabartinį, pirmojo respublikos prezidento, maršalo Antonio Jose de Sucre garbei. Lyg keturių vardų neužtektų, du universitetai ir tūkstančių studentų vakarais pripildyti parkai, gatvės, kavinės Sucre pridėda dar 1: „Amerikos Atenų“, ir „Studentų miesto“ epitetus. 1992 metais UNESCO, pripažindama Sucre kolonialinės architektūros vertybę, miestą paskelbė „Žmonijos istoriniu ir kultūriniu palikimu“. Nors Bolivijos oficialioji sostinė su visom ministerijom, ambasadam ir prezidentūra yra beveik keturių kilometrų aukštyje, slėnyje išsidėstiusi La Paz, valstybės konstitucinė sostinė, su aukščiausiojo teismo būstine, yra Sucre.

Sucre yra gražiausias Bolivijos miestas. Tą sako boliviečiai, tam pritaria ir svečiai. Įkurtas 1538 metais,

Vytautas Kamanas kartojo lietuvių Chartos įpareigojimų vykdymą, primindamas išsivijos veiklą politinėje srityje pagal jos gaires. Logišku, tvirtu, aiškiu žodžiu Algimantas Gečys nurodė žymias spragas Lietuvai bei išsivijai. Liūda Rugienienė paveikė ryšius su išsivija geresnės ištaigos Vilniuje negu dabartinis Tautinių mažumų ir išsivijos departamentas prie Lietuvos Vyriausybės. Visų kalbėjusiųjų užuominos tikslios, pagrįstos, tikroviškos. Tačiau Liūdos Rugienienės keltame klausime yra ir kita medalio pusė.

Pirmiausia — su Lietuva ryšiams palaikyti ir bendradarbiauti 1992 metais Lietuvos Seimo rūmuose buvo atidaryta Pasaulio lietuvių Bendruomenės atstovybė ir iš abiejų pusių buvo motasi ją plėsti, ir visus ryšius su Lietuva palaikyti per ją. Pasiūdo, ne visi Krašto Bendruomenių vadovai taip daryti panoro. Kurti planai reikiama neišsivystė.

Antra — vos tik Lietuvos prezidentu išrinktas, Algirdas Brazauskas per PLB valdybą pasiūlė įsteigti ministeriją bei portfelio užsienio lietuvių reikalams. Pasiūlymo nepriėmė. Daliai išsivijos netiko prezidento Brazausko praeities, ir ji nenorėjo jo valstybės vadovu pripažinti. Prezidentas Adamkus tuo klausimu per daug nesidomėjo. Prieš porą metų, Vilniuje susitikęs su Brazausku, prisiminiau ir tą, mano nuomone, nevykusį sprendimą. „O kodėl taip padaryti negalėtumėt dabar?“ — klausė tuo laiku pensininkaujantis, tad ir jokių galių neturintis, buvęs Lietuvos prezidentas.

Bet dabar Algirdas Brazauskas yra įtakingas premjeras, ir tikiu, savo nuomonės nepakeitė. Geri jo santykiai ir su prezidentu Rolandu Paksu. Kodėl pagal Rugienienės siūlymą, mes norėtume kažkokią menkos ištaigos užsienio reikalų ministerijoje, kai galim patys savo ministeriją turėti? O išsivijai gausėjant naujais išvykeliais, tokios ištaigos vaidmuo darosi dar svarbesnis. Ji daug padėtų ir prieš žanų karas ją pradėjo, politinė pogrindžio veikla tęsė, išsivija apie ją žino, skelbė laisvajam pasauliui, beldėsi į Jungtinių Tautų bei didžiųjų Vakarų valstybių sostinių duris ir visais kitais galimais būdais toms kovoms bandė padėti.

Bus daugiau

Bičiulystė

Parengia Ligija Tautkuvienė,
talkingant sūnui Adamui

Rašykite mums „Draugo“ adresu su nuoroda „Bičiulystė“
arba P.O. Box 4102, Wheaton, IL 60189
Nr.86 el. paštas: biciulyste@aol.com

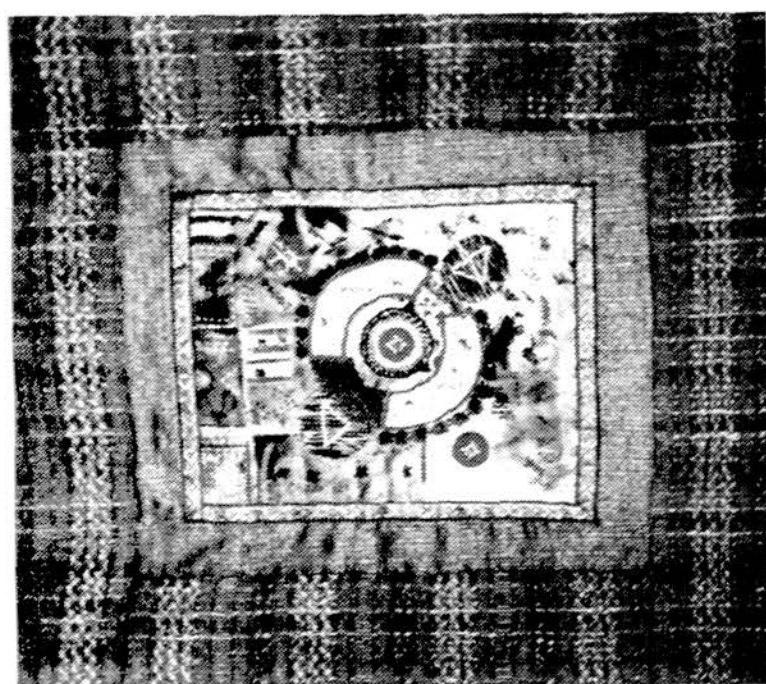
RAŠOME „BIČIULYSTEI“

LIETUVIAI VAŠINGTONE

Yra Washington 6910 Greentree Road, Bethesda, nuostabaus grožio senas parkas, o jį daugelį metų prižiūri, puoselėja net antroji lietuvių Kopūstų šeimos karta. Teko apsilankyti šiame parke įsikūrusioje Gardens Gallery, kurioje septyniolika moterų su rengiu „quilting“ būdu iš įvairiausių audinių atraiželių sukurta paveikslų paroda. Tarp septynių moterų — viena lietuvių Gražina Narkus (Narkavičiūtė) — Kramer, iš profesijos mokytoja. Ji yra išėję iš Lietuvos — karui baigiantis kartu su tėvais paliko Lietuvą, atsidūrė, kaip ir visi, D. P. stovyklose, vėliau atvyko į JAV, baigė mokslus, turi magistro laipsnį iš Amerikos ir anglų literatūros, Amerikos istorijos.

Tėvo areštą, slėpimąsi nuo vežimo Sibiran girininko trobelėje miške, bėgimą iš tėvynės, vaikiška atmintis išsaugojo iki šių dienų. Nors karas seniai baigėsi, tačiau vaikiška baimė išpūdziai išliko ilgai, jau suaugusios moters atmintyje. Kaip sako pati Gražina Narkus — Kramer, atmintis išsaugojo skausmingus prisiminimus, o rankos nekyla, kad juos atvaizduoti kūryboje. Todėl

Ona Kujelienė

Gražina Narkus-Kramer. „Iš kur mes atėjome“.

SĖKMINGAI VYKSTANTIS PROCESAS

Sovietai žinojo, kad tautiškas — žmonių stiprybė. Todėl stengėsi sumaišyti tautas, nutautinti žmones. Tūkstančiai grūdė lietuvių į vaionus, tremė į Sibirą, vežė į tolimiausius Sovietų sąjungos kampelius. Vežė žmones per prievartą, su kareivių konvojais, šautuvų būžėmis niukindami ir mirtimi grąšindami. Išvežė, ištrėmė šimtus tūkstančių, kad niekada nesugrįžtų. Ištrėmė žmones svetimuose kraštuose stengėsi nevesti, nenuteikti už svetimačių, nesupainioti, kad, laikui atėjus, galėtų grįžti į Lietuvą. Širdyje išlaikė šviesią viltį sugrįžti į tėvynę. Vos pasikeitęs laikas, žmonės emė grįžti. Dauguma jų, kurie išgyveno, sugrįžo, lietuvių tauta išsilaikė. Sovietų prievartos metodai nepasiteisino, jų planai žlugę.

Ka matome šiais laikais? Ir šiandien žmonės tūkstančiais palieka Lietuvą. Išva-

žiuoja jaunimas, darbingo amžiaus vyrai ir moterys. Ilgiems metams arba su visam išsiskiria šeimos. Lietuviai masiškai traukia į Vakarus — į užsienį, į užjūrus. Atrodo, niekas jų negena, niekas prievarta nevaro, su šautuvu buožė šalia nestovi. Patys perka bilietus, patys lipa į traukinis ir lėktuvus, ir važiuoja, ir skrenda. Priežastis? Tėvynėje nedarbas — sunku, neįmanoma pragyventi. Jau išvažiavo šimtai tūkstančių (ne mažiau, negu Stalino buvo ištrėmta?). Ir atrodo, dar šimtai išvažiuos. Svetimoje šalyje, jei tik gali, gauna dokumentus, legalizuojasi. Išėka ar veda — susisaiso vedybiniais ryšiais su kitataučiais, kad tik liktų svetimoje šalyje, kad tik nereiktų grįžti į tėvynę. Ne-grįžta.

Šiandien sėkmingai vyksta tautų maišymosi ir nutautėjimo procesas.

Petras Knapėys

Gražina Narkus-Kramer. „Saulės dovanos“.

RAMINTA VOSYLIŪTĖ

Gyvenimas — mūsų VALDOVAS.
Mes esame tik jo vergai.
Likimas — tai žirgas,
Kurio gyvenimas atskleidžia, ar matai?

Naktis, diena, tamsa, šviesa,
Menulis, saulė danguje,
Tikėjimas, stiprybė ir galia
Tai viskas mūsų VALDOVO galioje.

Gyvenimas — užburta ratas.
Mes esame tik jo žaislai.
Likimas — tai stebuklas,
Kuris gyvenimo paskraistėje užgimsta, ar žinai?

Juokas, ašara, džiaugsmas, tiesa,
Melas, netekis — kieno tai žinioje?
Gyvenimas — VALDOVAS, tai jo galia
Sutramdyti likimo žirgą, beselstantį nežinioje.

Gyvenimas — rūstus ir nepamainomas,
Likimas duotas vienas mums tiktai.
Belieka tik viltis — tas jausmas,
Kurio tikėtis yra beviltiška visai.

AR TIK RUSAI?

Visame „Drauge“, be „Bičiulystės“, man labai patinka laisvų, nuomonių ir komentarų puslapis. Kiekvieną kartą ten surandu kokių nors keistų įdomybių. Štai moteris rašo, kad rusai, kaip tauta, nuo senų senovės buvo žiaurūs. Kažkuriam iš praeitų šimtmečių rusai savo žmonoms kailius skalbdavę taip, kad tos kraujais plūdusios. Tikra tiesa. Bet ką apie kitas tautas? Buvo laikas, kai tokioje visada pažangioje Prancūzijoje, o ir visoje Europoje degė inkvizicijos laužai. Dievo vardu rūmų požemiuose įmantais irankiais buvo kankinamos aukos, „raganos“ ir „raganiai“ viešai ketvirtinėjami ar minios akivaizdoje jiems kirsdinamos galvos. Gyvi kūdikiai ir vaikai sumetami į ugnį. Narsūs keliautojai,

amerikiečiai valstybės pradininkai, skerdė ir išskerdė juos draugiškai priėmusius vietinius gyventojus, vežė jiems dovanų mirtinų virusų apkrestas anklodes ir pan. Baltieji kolonizatoriai lobo iš juodųjų vergų darbo ir jų kančių. Tokie kultūringi ir visais atžvilgiais pažangūs vokiečiai dar tik praėjusiam šimtmetyje tūkstančiais naikino žydus. Taiką mylinti stipriausia pasaulio šalis ir šiandien sankcijomis marina niekuo dėtus kitos šalies žmones, sugriaua tos šalies ūkį ir džiaugiasi tiksliais bombų smūgiais milijonų apgyventame mieste. Bet pasirodo, kad visoje žmonių istorijoje tik rusų žiaurumas „šurpu krečia pasaulį“. Štai taip!

Laima K.

AR ŽINAI, KAD...

*** Istorinė asmenybė Mo-chamedas sirgo epilepsija. Arabų pasaulyje labai retai kas serga epilepsija, tuo tarpu baltieji žmonės serga kelis kartus dažniau.

*** Kai kurie Prancūzijos komunistų partijos nariai, susizavėję Islamu, priėmė Islamo tikėjimą. Stebėtinai nemažai Prancūzijos gyventojų perėjo į Islamo tikėjimą. Šiandien JAV rinkėjų tarpe kas 6-7 yra Islamą išpažįstantis

*** MINTYS APIE GYVENIMĄ ***

* Nė vienas kvailys nesi-skundžia, kad jis toks yra. Vadinasi, ne taip viskas pas juos blogai.

* Tinginystė — visų pranašų motina, o tėvus reikia gerbti.

* Svarbiausia — pinigai, o sveikata ateina ir išsina.

* Liūdna, kai ateini į ka-

pines, dar liūdniau, kai pasilieki.

* Dar XVI amžiuje N. Ma-kiavelis, teigė, kad žmonės atleidžia savo vadovams didelės niekšybės, galvodami, kad galbūt kitaip jie negalėjo pasielgti, bet niekuomet neatleidia smulkų, kurias jie patys galėtų daryti.

Parengė L. T.

KAD KITI NENUKLYSTŲ...

2001 m., išlošę „žaliąją kortelę“, į svajonių šalį — Ameriką, nutarėme vykti atskirai: pirma vyras, o, mokslo metams pasibaigus, atvykome ir mes su dukra.

Nėra prasmės pasakoti visų vargų, kuriuos teko patirti, atvykus vieniui vienam į Ameriką, ne žodelio nemokančiam angliškai, vyrui. Laikiniai pri-glaudę, giminačiai parekomendavo vyrui, nupirkta seną ir beveik nuvažinėtą, mašiną apsidrausti Kamberos draudi-mo įstaigoje, nes ten dirbanti agentė Daiva — lietuvi! Ka-dangi mašina gerokai apbrū-jusi ir aplūžusi, nutarė ap-sidrausti „vienpusiu“ drau-dimu (avarijos atveju draudi-mas atlygina tik kitam pa-darytą žalą).

Po trijų mėnesių atvyko-me ir mes. Po kelių savaičių bevaisių pastangų surasti darbą, nusprendėme pasi-skolinti pinigų ir nupirkti dar vieną nebrangią mašiną — gal tai padės surasti darbą.

Pasiklausiusi, kaip nuvyk-ti į Čikagą, Kamberos draudi-mo įstaiga, išsiruošiau kelio-nei. Su manimi drauge pa-sisūlė važiuoti 15-metė du-ka ir tuo metu pas pažįstamą viešėjusi moteris iš Lietuvos — galbūt ir tai prireiks ap-sidrausti mašiną, žiniosianti, kur kreiptis.

Daiva Kambra buvo la-bai maloni, juokavome, kal-bėjome apie Lietuvą. Po šio malonaus, bet, kaip paaiš-kejo, nelabai dalykiško pokalbio, t.y. be didelių komentarų ir paaiškinimų (o jų taip reikėjo — juk buvau tik prieš 2 sa-vaites atvykusi), tapau Kam-beros draudimo agentūros kliente. Man buvo „įteikti“ angliškai surašyti dokumen-tai, kur aš tesuvalokiu kas dešimtą žodį.

Rudenį mano dukrai suėjo 16 metų ir, didelei mano nuostabai, dar po kelių mėne-sių mokykloje ji „išsilaike“ vairuotojo teises. Pasirodo, ir vėl nežinojau, kad Amerikoje vairuoti automobilį leidžiama, sulaukus 16 metų.

Be abejo, kaip ir daugelis šešiolikmečių, dukra labai no-rėjo važinėti. Dažniausiai vai-ruodavo ji, aš sėdėdavau gre-tai. Keletą kartų paprašė ma-šinos pavažiuoti viena. Argi gaila, jog mergaitė suteikta teisė vairuoti, automobilis ap-draustas, na, ir važiuoti jau pramokusi...

Atrodė, kad, nepažeisda-ma jokių įstatymų, ir tą lem-tinąjį balandžio vakarą apa-rašiau dukters pavėžėti jos pas giminačius į Lemontą. Sutarėme, kad namo grįš vi-na.

Grįždama namo, dukra paklysta, žinoma, išsigąsta ir sankryžoje, sukdama kairėn, nepraleidžia iš priekio didelių greičiu lėkusių mašinų, ku-rią vairavo septyniolikmetis vaikas.

Vos spėjus pasisveikinti su giminačiais, suskamba telefonas: „Tėte, įvyko avari-ja, esu sužeista ir vežama į ligoninę...“ Ryšys dingsta... Po ilgų, lyg amžinybės, 15 min. dar kartą paskambina dukra ir pasako, kurioje ligoninėje jos ieškoti.

Vakaras, tamsa, nežino-mybė, o viduje — kažkokia tuštuma...

Avarijos vietoje randame, metalo krūva pavirtusias, mašinas, bet dabar svarbiau-sia — dukra, kurią reikia surasti vienoje iš aplinkinių ligoninių.

Dukrą randame Palos Hills ligoninės priimamajame kru-vinu veidu, sulaužyta nosimi ir paklaikusiomis iš baimės akimis. Sunkokas išbandy-mas šešiolikos metų žmogui... Kadangi sveikatos draudimo neturėjome (ne taip paprasta

jį gauti), už nuvežimą į ligo-ninę ir pirmos pagalbos suteikimą turime susimokėti apie 2,000 dol. sąskaitą.

Skaudžios nelaimės pris-lėgta, pirmadienio rytą pra-vėriau Kamberos apdraudus agentūros duris. Daiva buvo puikiai nusiteikusi, ką tik grį-zusi iš kelionės, kuria ji buvo paskatinta, kaip gerai dirban-ti draudimo bendrovės agentė.

Iš klausiusi mano istorijos, Daiva atsako bet kokios pa-galbos mums (na, deku jai, užpildo avarijos raportą).

Draudimo bendrovė jokių nuostolių nedengs, nes vaira-vusi dukte nebuvo įrašyta į draudimą (gaila, kad taip konkrečiai ji nepaaiškino tuo-met, kai automobilis buvo draudžiamas), na, o padaryti nuostoliai siekia 6,000 dol. Iš akių pabyra neviltingas ašaros, kurias Daiva pakomentuoja — jūs visi taip, pradžioje taupote pinigus, o kai atsitinka nelai-mė — ašarojate... Bet vis dėlto pažada pasikalbėti apie mūsų atvejį su „Universality Casualty Company“ (pasirodo, mes buvome apdrausti toje ben-drovėje).

Po savaitės paskambinusi, išgirdau neigiamą atsakymą bei Daivos komentarą, kad esu labai nemandagi ir truk-dau jai dirbti! Iki to laiko galvojau, kad bendravimas su klientu yra draudimo agento darbas, bet, pasirodo, klydau...

Keletas pamąstymų

Kodėl pasirinkome „Kam-beros Insurance agency“? Nagi todėl, kad neturėjome jokios informacijos apie kitas draudi-mo bendroves, be to, šioje agentūroje galėjome susikal-bėti lietuviškai.

Žinau, kad dėl tų pačių priežasčių daugelis atvykusių lietuvių automobilius drau-džia šioje bendrovėje. Kadangi Daiva yra vertinama, kaip gera darbuotoja, kodėl gi, dar labiau tobulindama savo dar-bą ir tuo pačiu pritraukdama klientus, ji negalėjo išvesti į lietuvių kalbą svarbiausių automobilio draudimo JAV taisyklių ir reikalavimų? Tai daugeliui padėtų išvengti skaudžių klaidų. Juo labiau, kad Lietuvos ir JAV automobi-lių draudimai gerokai skiri-asi. Lietuvoje draudžiamas automobilis ir visai nesvarbu, kas jį vairavo avarijos metu. Amerikoje visiškai nesvarbu, kad automobilis lyg ir buvo apdraustas. Pasirodo, jog čia svarbiausia, kad būtų į drau-dimą „įtrauktas“ kiekvienas vairuotojas.

Na, o atsitikus nelaimėi, Daiva tvirtino, kad ji buvo viską paaiškinusi, nors nei aš, nei kartu buvusi dukra, nei pažįstama moteris to paaiš-kinimo neprisimename. Be to, savo darbo profesionalė Daiva, pamačiusi mano 15 metų du-krą, tiesiog žmogiškai galėjo paklausti, ar ji dar nevairuoja.

Suprantama, nežinojimas nuo atsakomybės neatleidžia, taip pat, kaip ir sunku įrodyti,

kad visą savo gyvenimą sten-giausi laikytis įstatymų ir numatytų taisyklių. Ir pati vairuoju automobilį ne vieną dešimtį metų, todėl suvokiu, kad nė vienas, juo labiau ką tik pradėdantis vairuotojas, negali „atsizadėti“ klaidų. Argi sveikai ir protingai maš-tantis žmogus, žinantis, jog automobilio draudimas yra netvarkingas (juo labiau Ame-rikijoje), leistų vairuoti vos pusantro mėnesio vairuotojo patirtį turinčią mergaitę...

Bet tuo mūsų vargai dar nesibaigė. Praėjus beveik 8 mėn. nuo mineto įvykio (tiek laiko vyko visi teisiniai proce-sai), iš „Springfield Transpor-tation Department“ gaunu raštišką perspėjimą, kad ne-trukus man bus laikinai atim-ta teisė vairuoti, nes auto ava-rijos metu mano automobilis buvo neapdraustas! Kad įro-dyčiau, jog tai netiesa, ne kar-tą teko praverti advokatų įstaigų duris ir dar kartą apsilankyti „Kamberos Insurance agency“, mat „Transportation Department“ (jeigu iš tiesų aš turėjau automobilio drau-dimą, turėjau nusiųsti mano buvusios draudimo bendrovės paliudijimą, kad automobilis buvo apdraustas. Daiva igno-ravo bet kokį dalykinį ben-dravimą su manimi (juo la-biau, kad nesu jos kliente). Teko maloniai pabendrauti su p. Kambra anglų kalba. Tik-riausiai didelių paaiškinimų ir komentarų nereikia — kokia kalba bendrauti patogiau: anglų ar lietuvių. Tiesa, po ke-letu skambučių ir poros savai-čių p. Kambra minėtąjį pa-tvirtinimą apie mano turėtąjį automobilio draudimą parū-pino...

Taigi, už klaidas reikia mokėti. Tai patyreme patys ir dar giliau suvokiame, koks neįkainojamas atvykusiame į Ameriką žmogui yra nuosir-dus patarimas, pasidalijamas turima informacija ir tiesiog sąžiningas savo darbo atlikimas.

Mus užgrįvusios nelai-mės kaina — 10,000. Tai nėra lengva našta neseniai atvyku-siai šeimai. Mažiausiai 5 me-tus teks mokėti už nežinojimą.

Nuosirdžiai norėčiau pa-tarti tiek naujokams, tiek ilgiau JAV begyvenantiems, pasirinkti patikimesnę drau-dimo bendrovę, nes nelaimės atveju „Kamberos Insurance Agency“ savo klientus palieka likimo valiai. Štai esant „American Family Insurance Company“ Alinos Grinkevi-cienės kliente, patekau į ne-malonų incidentą pati. Alina mielai konsultavo keletą kartų telefonu, na, o į mano atsiprašymus (mat, vėl ne-norėjau būti pavadinta ne-mandagia) už sutrukdytą lai-ką Alina maloniai atsakė: „Mano darbas padėti klie-n-tui...“

Taigi, kiekvieno teisė tu-rėti savo požiūrį ir darbą.

Jolanta Baniene

Meno mokyklės sportinių šokių klases moksleivių pasirodymas mokyk-leles penkmetio šventėje gegužės 11 d. Jaunimo centre.

NAUJA POEZIJOS KNYGUTĖ VAIKAMS

Netrukus vaikučiai išvys naują Violetos Pakalniškienės poezijos knygutę „Mažoji pasakoriaus kraitelė“.

Violetos Pakalniškienės eilėraščiai – tai pasaulio pažinimas, pateikiamas suprantama vaikui kalba. Poetės, ilgametės pedagogės, poezijos šaltinis – gimtojo krašto gamta, istorija ir pati poetės siela. Eilėraščiuose prismaigstoma šmaikščios išminties, kur įvairiems gyvūnams bei augalams suteikiama gyvybės žymių ir žmoniškų bruožų (Aš ne miško sanitaras, aš tik žuikis – vegetaras.../...Raisas visas mirguliavo, varlės su vaikais dainavo...), pamokymų (... O mama liudnai žiūrėjo ir pasakė verkdamas: – išdraskei strazdelio lizdą, Dievas nubaudė tave.../...) ir humoristinių intonacijų (...Atsiveskit giminių, daug bičiulių ir draugų... Bus dešrelių su kopūstais, gerimų, kad pilvą pūstų...).

Gerai pažindama vaikų sielą ir suprasdama jų psichologiją, autorė vaiko akimis žvelgia į aplinką, sukurdamas spalvingus vaizdus, perteikdama sudvasintą gamtą, perpindama ją tautosakiniais motyvais ir begaline meile gimtajam kraštui, kalbai ir žmonėms (Mylekite akmenį, medį ir gele. Paukštelį, gyvūną ir žmogų kiekvieną...).

Poezijos rinkinys „Mažoji pasakoriaus kraitelė“, skirtas jaunesnio mokyklinio amžiaus vaikams, mokantis suvokti aplinką, lavinantis literatūrinį skonį, atskleidžiantis estetinę poetinio teksto vertę.

Knygėlę iliustravo dailininkas Kęstutis Šileika (Ši-

las), žaismingais, charakteringais ir vaikams suvokiama piešiniais, atspindinčiais eilėraščių nuotaiką ir pagrindinę mintį.

Puiki eilėraščių knygutė patiks ne tik vaikams, bet ir suaugusiems primins vaikystės svajonių ir fantazijų šalį.

Vitalija Pulokienė

Trumpai apie autorę

Violeta Pakalniškienė gimė 1950 m. balandžio 20 d., Plungės rajone, Alsėdžiuose. 1969 m. pradėjo dirbti pe-

dagoginį darbą. Dirbdama mokykloje, rašė scenarijus, poetas, kūrė eilėraščius, leido sienlaikraštį. Rašė ir spausdino straipsnius apie kraštotyra „Moksleivys“, „Moksle ir gyvenime“.

1998 m. atvyko į JAV. Dirbo Čikagos lietuvininkų mokykloje. Savo kūrybą spausdino „Draugo“ dienraštyje ir „Tėvynės žvaigždutėje“. 1999 m. įkūrė Kovo 11-osios lietuvininkų mokyklą.

„Mažoji pasakoriaus kraitelė“ – pirmoji Violetos Pakalniškienės poezijos rinktinė vaikams.

Violeta Pakalniškienė.

MIELI VAIKAI

Mylekite akmenį, medį ir gele.
Paukštelį, gyvūną ir žmogų kiekvieną.

Išmokit suprasti
jūs paukščių giesmę.
Paberkit jiems žiemą
nors saują grūdelių.

Mylekite skruzdėlę,
bitę neramę.
Ir vytūrį pilką,
laukuos kurs skardena.

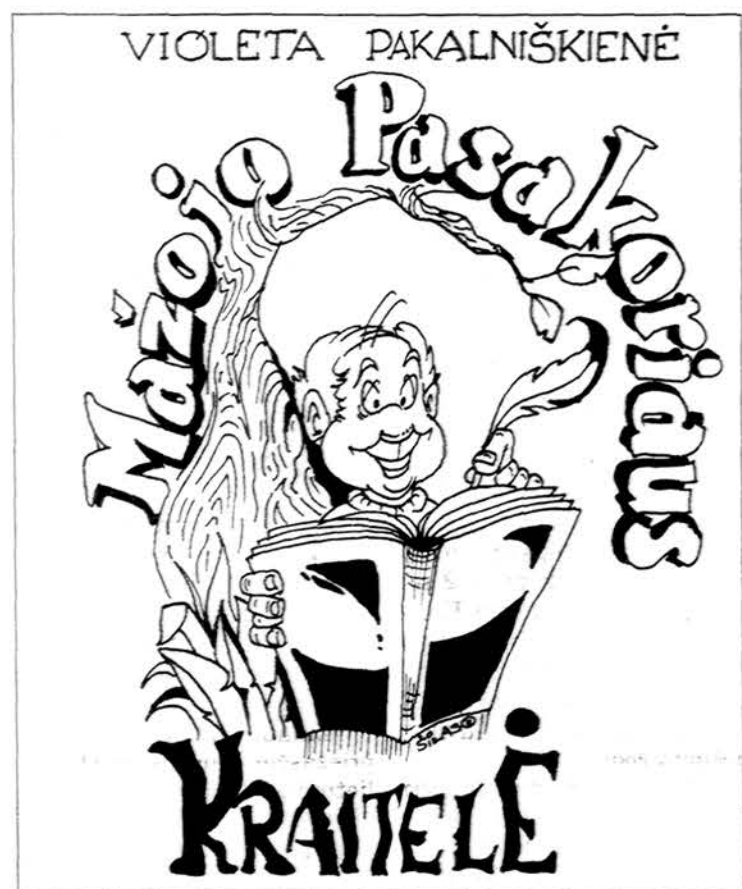
Mylekite kalbą,
lietuvišką, seną.
Mylekite ugnį,
ją bočiai kūrė.

Mylekite vagą,
suartą kiekvieną.
Mylekite pievą,
žiogeti kur gieda.

Mylekite žemę,
mylekite dangų.
Mylekite mamą
ir žaliąją gamtą.

Skaityt kit knygelę,
eiles deklamuokit.
Lietuvišką dainą
smagiai uždainuokit.

Violeta Pakalniškienė

BIRŽELIO 1-OJI – TARPTAUTINĖ VAIKŲ GYNIMO DIENA

Ar žinote, vaikučiai, kad pasaulyje gimsta vis daugiau vaikų, kad kai kuriose šalyse vaikai gyvena miestų laukynuose, kad vaikai priversti dirbti, kad Afrikos ar Arabų šalyse vaikai nemoka skaityti, kad ten maži vaikai serga ligomis, kurių galima būtų išvengti...

Pasaulyje vaikų su negalia yra vienas iš dešimties. Mažiau išsivysčiusiose šalyse infekcinės ligos ir menkas maitinimas yra pagrindinės mirtingumo priežastys. Dažnos ir sunkios ligos vaikystėje daro įtaką sveikatai visam gyvenimui. Daugelio šių ligų galima būtų išvengti.

Tam, kad padėti skurstantiems ar išnaudojamiems vaikams, susikūrė organizacija, ginanti vaikų teises ir išleidusi Jungtinių Tautų „Vaiko teisių deklaraciją“.

JT „Vaiko teisių deklaracija“ buvo priimta prieš 30 metų, o naujai pasirašyta 1989 m.

Visame pasaulyje yra vietos, kur šios teisės neįgyvendinamos. „Vaikas“ pagal JT Deklaraciją – tai jaunas žmogus iki 18 m. amžiaus, išskyrus tas šalis, kuriose suaugusių laikomas jaunesnio amžiaus žmogus.

Jungtinių Tautų „Vaiko teisių deklaracija“ skelbia:

1. Visi vaikai turi tas pačias teises, kad ir kokia būtų jų kalba, lytis, odos spalva, tikėjimas.
2. Vaikas turi teisę būti gerbiamas ir apsaugomas.
3. Vaikas turi teisę turėti vardą ir tautybę nuo pat gimimo.
4. Kad vaikas augtų, turi

teisę sveikatai maitintis, turėti namus, laisvo laiko ir tinkamą sveikatos priežiūrą.

5. Neįgalus vaikas turi teisę būti aprūpintas, kad galėtų pilnai gyventi visuomenės gyvenime.

6. Vaikas turi teisę būti mylimas ir gerbiamas jį supančių žmonių.

7. Vaikas turi teisę mokytis, kad išvystytų visus savo sugebėjimus.

8. Bet koku atveju vaikui pagalba turi būti suteikiama pirmiau, negu suaugusiems.

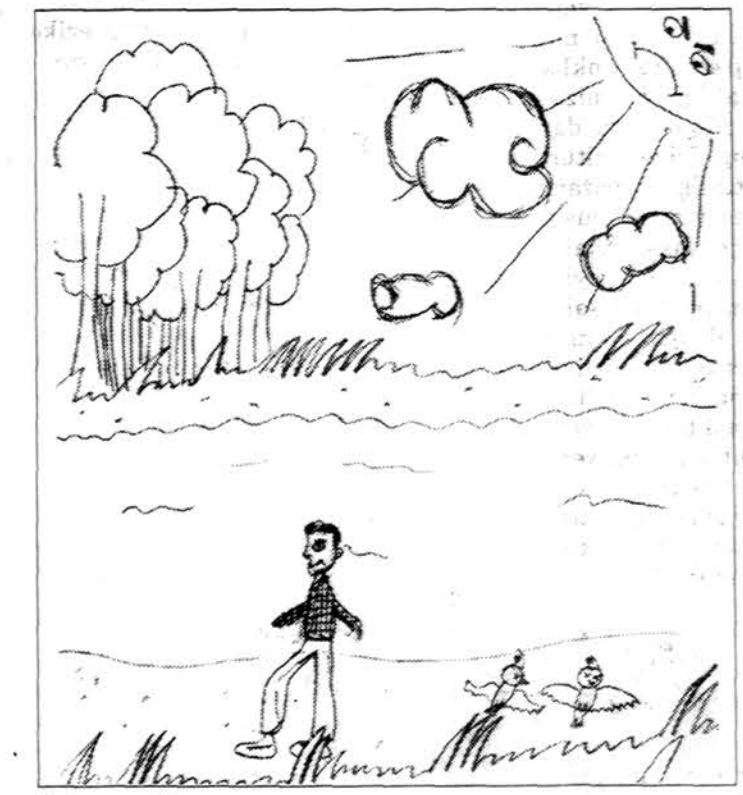
9. Vaikas turi teisę būti apsaugotas nuo išnaudojimo ir žiaurumo.

10. Vaikas yra atsakingas, kad jo gabumai ir pajėgos būtų panaudotos kurti geresniam pasauliui.

Kunigas Antanas Saulaitis JS, savo knygutėje „Kito link“ siūlo vaikams žaidimus, apmąstymus, kuriais vaikai galėtų padėti sau ir kitiems vaikams savo aplinkoje: mokykloje, stovykloje, ligoninėje, parapijoje, jaunimo centre ar kitur. Taip pat padėtų esantiems atokiai – ten, kur ką tik įvyko gamtos ar kita nelaimė.

Projektų pavyzdžiai:

Vaikai galėtų – parūpinti pieštukų ir sąsiuvinų kitų šalių skautams, kad jie galėtų juos panaudoti mokydami beraščius skaityti ir rašyti; išskalbti ir sutvarkyti padėvėtus rūbus ir batus tam, kad juos būtų galima atiduoti ar nusiųsti neturintiems; iškepti pyragaičių prieglaudai, benamių valgyklai; parengti ar patobulinti kaimynystėje esančių žaidimų aikštelę ir t.t.

Saimantas Zagas.

Mantas Kugauda, I klasė.

ABC PATIEMS MAŽIAUSIEMS

N

Naras jūros dugną tiria.
Naras plauko, lyg žuvis.
Nardo riebus krokodilai,
Nardo antys ir vežlys.

Raidelę N padės išmokyti, jums vaikučiai, Danutės Lipčytės-Augienės ketureilės.

PATARLĖS, PRIEŽODŽIAI, POSAKIAI

Vaikai beturčių turtas.
Vaikai didėja, bet vargai nemažėja.

Vaikai ir ant smėlio rūmus pastato.

Vaikai ir juokias ir verkia pirštą porodžius.

Vaikai mėgsta ožius varinėti.

Vaikai mėgsta sūrį spausiti ir graužti.

Vaikai seka tėvus.

Vaikai randa, kas ne vietoj padėta.

Vaikai turi būt matomi, ne tik girdimi.

Vaikai vanagai, aštrūs jų nagai.

Vaikai vanagai, be vaikų negerai.

Vaikai visi geri kada miega.

Vaiką mažą ant priegalvio nešioja, paaugusį už plaukų pešioja.

Vaikam beržinė košė ir sveikatą eina.

Vaikam pavyzdys geriausias mokytojas.

Vaikam su vištom laikas gulti.

Vaikams sveikiau pasiausti, negu nusimimus snausti.

Vaikas nemokytas – veršis nelaizytas.

Vaikas tai angelas, kurio kojom didėjant, sparnai mažėja.

Vaikelio brangaus svetima žemė kaukeliu apraus.

Vaikui leidžiama viskuo žaisti, kad tik nevertų.

Vaikui puolant angelas priegalvį pakiaša, seniui griūvant vėlinas akmenį pabrunka.

Vaikų kaip pupų, o duonos nė plutos.

Vaikas ir dantis saldumynai masina ir gadina.

ŠYPSENOS!

Fizikos mokytojas klausia:

– Koks ryšys tarp žaibo ir elektros?

Kiek pagalvojęs, mokinys atsako:

– Žaibas – tai nemokama elektra!

Mama, ar žirafai skauda gerkle, kai ji sušlampa kojas?

– Taip, bet tik po savaitės.

Arunas:

– Paziūrėk, mama, tas žmogus ant galvos neturi nė vieno plaukelio.

– Nekalbėk taip garsiai, jis gali išgirsti, – sako mama.

– Negi jis šito nežino?

FONETINIS RAŠTAS

Mūsų vartojamas raštas yra fonetinis („phone“ graikiškai – garsas). Fonetiniame rašte ženklų skaičius smarkiai sumažėjo: kiekvienoje kalboje skiemenų yra daug mažiau negu žodžių, o atskirų garsų tik keletas dešimčių.

Egiptiečiai pirmieji ėmė vartoti ženklus garsams žymėti – raides. Jie turėjo 24 raides. Raidėmis virto kai kurios anksčiau vartotos logogramos – žodžiai. Bet šalia naujojo rašymo būdo egiptiečiai pasilaikė ir senąjį (pieštinį). Todėl jie nelaikomi abėcėlės sukūrėjais.

Iki šiol nėra tikrai žinoma, kas pirmieji sukūrė abėcėlę. Garsiausia iš pirmųjų senovės abėcėlių – finikiečių. Finikiečiai X a. pr. m. e. sąsukaite savo kalbos garsus ir kiekvieną pažymėjo atskiru ženklu. Jų abėcėlė susidėjo iš 22 ženklų – raidžių priebalsams žymėti. Tiems ženklams jie panaudojo daiktų atvaizdus ir raides gavo jų vardus. Juk dabartinės mūsų raidės – irgi paveikslėliai, tik per ilgus laikus kone nebeatpažįstamai pasikeitė.

Sunku, rodos, patikėti, kad mūsų šė A išriedėjo iš jaučio galvos piešinio, kad O ženklas buvo žmogaus akis, P – arklio galva ir t.t. Bet, kiek atidžiau išžiūrėję, pastebime, kad mūsų A iš tikrųjų panaši į apverstą žemyn raguotą jaučio galvą, O – primena žmo-

gaus akį, T – kryžių ir panašiai. Atsakymą, kodėl būtent A ženklas buvo jaučio galva, randame toje finikiečių abėcėlėje. Pirmą raidę jie žymėjo, piešdami jaučio galvą, o jautis finikiečių kalba – „alef“. Namas jų kalba „bet“. Taip pavadinta antroji jų abėcėlės raidė.

Finikiečiai, gyvenę Viduržemio jūros pakraščiuose, į šiaurę nuo šių laikų Palestinos, vertėsi prekyba ir jūreivyste. Keliaudami po įvairias pasaulio vietas, kartu su prekėmis jie paskleidė abėcėlę. Iš jų raidžių raštą pirmieji Europoje perėmė graikai, vėliau romėnai, o iš šių – germanai, čekai, lenkai ir kitos tautos. Taigi VII a. pr. m. e. atsirado lotynų alfabetas. Graikai finikiečių abėcėlę papildė naujais ženklais, pritaikė savo kalbos garsams. Graikai sukūrė balsių ženklus. Jie pakeitė rašymo kryptį, pradėjo rašyti iš kairės į dešinę (finikiečiai rašydavo iš dešinės į kairę). „Alef“ graikams virto „alfa“, finikiečių „bet“ – „beta“, o kupranugario reikšmė „gimel“ – gama ir t.t. Iš dviejų pirmųjų graikų raidžių pavadinimo „alfabeta“ atsirado alfabetas. Mūsų „abėcėlė“ sudaryta iš trijų pirmųjų raidžių ABC.

Parengta pagal Genovaitės Ragutienės knygą „Šimtas knygos mįslių“

EGIPTIEČIŲ HIEROGLIFAI	SPANIŠKOS IKIFINIKIE- TISKOS ALFABETO ZENKLAI	FINIKIEČIŲ	GRAIKIŠKI	LOTYNIŠKI
				A
				B
				G
				D
				E

Nuo hieroglifų iki lotyniško alfabeto.

JONAS TAUGINAS

„MANO JUODAS ŽVĖRIS“

(Tęsinys. Pradžia „Draugo“ lietuviukų nr. 22)

Neseniai įsitikinau, kad Čiukas turi vyrišką charakterį. Jis neatsargiai priejo per daug arti edančios Čipos. Pastaroji, pasirodusi savo edalą ginti kad ir nuo liuto, nieko nelaukdama dantimis čekstėjo Čiukai ir nosį. Ant jos išryškėjo rubino spalvos kraujo lašai. Tačiau šerniukas net necyptelėjo, nors matėsi, kad jam skauda. Nuėjo į kambario kamą ir kurį laiką stovėjo tylus, nuleidęs galvą. Paskui, lyg nieko nebūtų įvykę, pradėjo vaikščioti, bet prie Čipos daugiau nebelindo.

Čiukas neturi motinos šernės, kuri jį išmokytų šerniukų įpročių. Aš juos žinau, tik nemoku parodyti. Tenka šerniukui mokytis pačiam. Svarbiausios yra knisimo pamokos. Nors Čiukas savamokslis, tačiau šioje srityje daro stebėtiną pažangą. Jo šnypas kietas, lyg guminis padas. Ypač Čiukai patinka pasistiebus ant užpakalinių kojų knisti... mano delną. Knisimo treniruotės labai praverčia garde. Mat Čiukas jau moka pasitaisyti sau „patalą“. Ruošdamas jį Čiukas šieną gerai dantimis iškedeną, kad būtų švelnus. Negi klosiesi kokiais stagarais.

...Šiandien saulėta rudens diena. Nedidelis šaltukas nusidabavo pageltusias žoles. Į Sankelių vienkiamį atskridęs svirbelių būrys lesa šerniukų uogas. Medžiuose cypsi zyles, kalena geniai, rėkauja kekštai. Mes išsename pasivaikščioti: aš, Naida, Čiukas, Ciulė ir Čiukas. Kompanija nedidelė, bet supratinga. Sunys bėgioja priekyje ir naršo mišką, ieškodami žvėrių, kad galėtų paloti. Juk kartais paloti taip norisi...

(Bus daugiau)

KAS VYKSTA LIETUVIŠKOSE PARAPIJOSE

SES. MARGARITA BAREIKAITĖ

Buvo malonu skaityti turiningą ir įdomų Audronės Škiudaitės kelionės po Pensilvaniją aprašymą. Taip pat skaitant kun. V. Valkavičiaus knygas apie JAV lietuvių parapijų iškūrimo istoriją, išidėmėta, kad 144 parapijų dauguma turėjo ir parapijines mokyklas, kurioms vadovavo lietuviai kunigai bei lietuvaitės vienuolės.

Anksčiau, kai tekdavo į Čikagą važiuoti automobiliu per Pensilvaniją, dažnai pagalvodavau, kaip prieš šimtą metų šiuose mažuose miesteliuose gyveno lietuviai, kurdami savas lietuviškas parapijas ir visomis jėgomis stengdamiesi išlaikyti tėvų bei protėvių jiems įdiegtą tikėjimą, kurį mieliausia buvo išreikšti lietuvių kalba.

Kai prieš 70 metų vykdavo Lietuvių dienos, kaip pažymi Lietuvos Vyčiai, susirinkdavo net iki 20,000 lietuviškai kalbančių žmonių iš visos Pensilvanijos valstijos. Panašūs skaičiai susiburdavo ir Rytuose, Naujosios Anglijos lietuvių telkiniuose. Šie gausūs susibūrimai gaivino lietuviškas širdis ir ugdė meilę tėvynei, nors ir toli esančiai. Lietuviška parapija buvo centras, apie kurį sukosi lietuvių kultūriniai ir labdaros veiksniai, sujungiantys įvairias lietuvių karmas.

Vykdydama JAV LB Religinį reikalų tarybos rezoliuciją: „Dėti pastangas, kad naujuose lietuvių telkiniuose

bei miestuose, kur yra didesnis lietuvių skaičius, bent retkarčiais būtų atnaujuojamos šv. Mišios lietuvių kalba, tariantis su vietos vyskupais bei vietinėmis parapijomis“, teko aplankyti naujai besikuriančių lietuvių telkinį Atlanto mieste, Georg valstijoje.

Ten pabuvojus, pabendraurus su tenykšte LB pirmninke dr. Roma Kličiene ir su kitais ten iš Lietuvos gyvenančiais lietuviams, sudarėme sąlygas, kad iš Washington, DC, atvyktų ten studijuojantis kunigas iš Lietuvos teikti dvasinius patarnavimus Atlantoje gyvenantiems lietuviams. Jie yra daugiausia jauni naujakuriai iš Lietuvos. Ir štai su kokių džiaugsmu dr. R. Kličiene aprašo pirmąsias Atlantoje įvykusias lietuviškas Mišias: „Skubu parašyti kaip vieną svarbiausių įvykių mūsų bendruomenės istorijoje — pirmąsias lietuviškas Mišias Atvelykio sekmadienį.

Viskas nepaprastai sėkmingai pavyko. Iš Washington atvažiavo kun. Vaidotas Labašauskas ir žmonės jį labai šiltais priėmė. Kun. Vaidotas pasirodė toks betarpiškas, toks nuoširdus, o jo pamokslas išspaudė ašaras ne tik moterų, bet ir vyrų akys. Buvo susirinkę per šimtą lietuvių. Matyt, žmonės išsiilgę dvasinio gyvenimo“.

Dar prieš Velykų šventes teko nuvykti į New Haven, CT, į šv. Kazimiero lietuvių įkurtą parapiją, kurią prieš

Lietuviškas kryžius prie šv. Kazimiero lietuvių parapijos New Haven, CT, 2003 metais.

pat Velykas uždarė. Ji buvo uždaryta, nes apylinkėje esančių lietuvių skaičius jau labai sumažėjęs ir jie to parapijos jau nebelanko. Buves parapijos komitetas rūpinosi, kad vertingi lietuviški religiniai papuošimai, liturginiai indai ir rubai būtų perduoti Religinei šalpai arba kitu būdu persiųsti į Lietuvą, kur jie būtų labai naudingi neturtinoms Lietuvos bažnyčioms. Formalus parapijos uždarymas buvo graudus, už jį atsakingas klebonas John Casey prašė susirinkusius sugiedoti lietuvišką giesmę, ir saujelė dalyvavusių lietuvių jį silpnais balsais užtraukė. Dar reikėjo nuvykti pas Hartford arkivyskupą gauti jo leidimą išsivežti parapijinius daiktus persiųsti į Lietuvą. Vieną šv. Kazimiero statulą perkelta į Hartfordo veikiantį lietuvių šv. Trejybės bažnyčią. Visi kiti daiktai — arnotai, liturginiai indai — persiųsti į Lietuvą. Šiam žygiui man daug padėjo mūsų Putnamo vienuolyno dabartinis kapelionas, prieš pusmetį pats atvykęs iš Lietuvos, kun. Vytautas Gedvainis.

Kiekviena uždarama lietuviška parapija graudina širdį. Suprantama, jog lietuviškos parapijos nėra kokie muziejai, laikomi praeičiai įamžinti. Jos toli gali išsilaikyti, kol jas sumažėjęs ir jie to parapijos jau nebelanko. Buves parapijos komitetas rūpinosi, kad vertingi lietuviški religiniai papuošimai, liturginiai indai ir rubai būtų perduoti Religinei šalpai arba kitu būdu persiųsti į Lietuvą, kur jie būtų labai naudingi neturtinoms Lietuvos bažnyčioms. Formalus parapijos uždarymas buvo graudus, už jį atsakingas klebonas John Casey prašė susirinkusius sugiedoti lietuvišką giesmę, ir saujelė dalyvavusių lietuvių jį silpnais balsais užtraukė. Dar reikėjo nuvykti pas Hartford arkivyskupą gauti jo leidimą išsivežti parapijinius daiktus persiųsti į Lietuvą. Vieną šv. Kazimiero statulą perkelta į Hartfordo veikiantį lietuvių šv. Trejybės bažnyčią. Visi kiti daiktai — arnotai, liturginiai indai — persiųsti į Lietuvą. Šiam žygiui man daug padėjo mūsų Putnamo vienuolyno dabartinis kapelionas, prieš pusmetį pats atvykęs iš Lietuvos, kun. Vytautas Gedvainis.

Kiekviena uždarama lietuviška parapija graudina širdį. Suprantama, jog lietuviškos

parapijos nėra kokie muziejai, laikomi praeičiai įamžinti. Jos toli gali išsilaikyti, kol jas sumažėjęs ir jie to parapijos jau nebelanko. Buves parapijos komitetas rūpinosi, kad vertingi lietuviški religiniai papuošimai, liturginiai indai ir rubai būtų perduoti Religinei šalpai arba kitu būdu persiųsti į Lietuvą, kur jie būtų labai naudingi neturtinoms Lietuvos bažnyčioms. Formalus parapijos uždarymas buvo graudus, už jį atsakingas klebonas John Casey prašė susirinkusius sugiedoti lietuvišką giesmę, ir saujelė dalyvavusių lietuvių jį silpnais balsais užtraukė. Dar reikėjo nuvykti pas Hartford arkivyskupą gauti jo leidimą išsivežti parapijinius daiktus persiųsti į Lietuvą. Vieną šv. Kazimiero statulą perkelta į Hartfordo veikiantį lietuvių šv. Trejybės bažnyčią. Visi kiti daiktai — arnotai, liturginiai indai — persiųsti į Lietuvą. Šiam žygiui man daug padėjo mūsų Putnamo vienuolyno dabartinis kapelionas, prieš pusmetį pats atvykęs iš Lietuvos, kun. Vytautas Gedvainis.

Kiekviena uždarama lietuviška parapija graudina širdį. Suprantama, jog lietuviškos parapijos nėra kokie muziejai, laikomi praeičiai įamžinti. Jos toli gali išsilaikyti, kol jas sumažėjęs ir jie to parapijos jau nebelanko. Buves parapijos komitetas rūpinosi, kad vertingi lietuviški religiniai papuošimai, liturginiai indai ir rubai būtų perduoti Religinei šalpai arba kitu būdu persiųsti į Lietuvą, kur jie būtų labai naudingi neturtinoms Lietuvos bažnyčioms. Formalus parapijos uždarymas buvo graudus, už jį atsakingas klebonas John Casey prašė susirinkusius sugiedoti lietuvišką giesmę, ir saujelė dalyvavusių lietuvių jį silpnais balsais užtraukė. Dar reikėjo nuvykti pas Hartford arkivyskupą gauti jo leidimą išsivežti parapijinius daiktus persiųsti į Lietuvą. Vieną šv. Kazimiero statulą perkelta į Hartfordo veikiantį lietuvių šv. Trejybės bažnyčią. Visi kiti daiktai — arnotai, liturginiai indai — persiųsti į Lietuvą. Šiam žygiui man daug padėjo mūsų Putnamo vienuolyno dabartinis kapelionas, prieš pusmetį pats atvykęs iš Lietuvos, kun. Vytautas Gedvainis.

Kiekviena uždarama lietuviška parapija graudina širdį. Suprantama, jog lietuviškos

MENO PAUZĖ NIEKŠYBĖS PAVĖSYJE

Taikiklyje iškilus kovotojas prieš genocidą

EDMUNDAS SIMANAITIS

Mariaus Ivaškevičiaus romaną „Žali“ verta panagrinėti neįprastais literatūros kūrinių aspektais. Jų keli, pradėsim nuo teisinio. Romane viskas sukasi apie istorinį asmenį generolą Joną Žemaitį — „Vytautą“, Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio (LLKS) Tarybos Preziumo pirmininką, vieno iš svarbiausių Lietuvos valstybės teisės aktų — LLKS Tarybos 1949 m. Vasario 16-osios Deklaracijos pirmąjį signatarą, Gynbos Pajėgų vadą, vyriausiąjį konstitucinės valdžios atstovą bolševikų okupuotoje Lietuvoje. Prieš partizanų kovoję dešimt metų okupuoti divizionai — apie 60,000 žmonių. Kovose žuvo 26,000 laisvės kovotojų, jų rėmėjų ir ryšininkų. Pašalinimui: Nepriklausomybės kovose žuvo ir mirė nuo sužiedimų 4,440 karių, 1941 m. Birželio sukilime — iki tūkstantio sukilėlių, 1991 m. kruvinąjį sausį — 13 laisvės gynėjų. Jonas Žemaitis — iškiliausia asmenybė per visą pusę amžiaus trukusią sovietų okupacijos ir rezistencijos istoriją. Jam, kol kas vieninteliui, sostinėje pastatytas išpuodingas paminklas. Jo vardas pavadinta Lietuvos karo akademija. Generolo Jono Žemaitio medaliu apdovanoti labiausiai pasisūžėję kariūnai.

Jau buvo pasipiktinimo straipsnių, atsiliepimų, o profesionalios kritikos nedaug ir ta pati... be pilietinio stuburo, lyg ir svetima. Autoriaus savignyros patrybų, pateiktų straipsnyje „Meno pauzė“ („Šiaurės Atėnai“ Nr. 9, 2003.03.08), papunkčiui nagrinėti, o juo labiau diskutuoti su juo, nepriimtų. Kodėl? Apie tai truputį vėliau. Tačiau pasinaudojti viena kita autoriaus fraze iš minėto straipsnio ne tik verta, bet ir reikia. Jos demaskuoja autorių, vykdydžius nusikaltimą veiklą.

Pramanas panaudojamas piktam. „Cui prodest“?

Knygos „Žali“ autorius, daugelį kartų įvardijamas Jono Žemaitį laisvės kovotoju vadu, lygia greta jį vadina išdaviku, kurį reikia sunaikinti. Paprastumo dėlei naminėsiu kitų kaltinimų partizanų vadui ir epitetų. Pakaks vieno, bene svariiausio — „išdavikas“. Autorius aiškina savo kurybinį sumanymą, kad tai „grožinis kūrinys, todėl kvaila reikalauoti faktų tikrumo, o tai, kas numanyta — kad tai „grožinis kūrinys, todėl kvaila reikalauoti faktų tikrumo, o tai, kas numanyta — užpildoma baltasias Jono Žemaitio biografijos dėmes“. Ar tai nėra autoriaus mėginimas savi valdžiai — apsisiausti teisulio toga ir savo pramanų pagrindu kartoti įeidžius klaidės? „Cui prodest?“ — klausė senovės romėnų filosofas Seneka. Kam tai naudinga?

Autorius prisipažįsta, su manęs ir paskelbęs pramaną — generolas Jonas Žemaitis — išdavikas. Baudžiamasis kodeksas (132 str.) tokią veiderį, tačiau Grožvydas jį perorganizavo į didesnes apimties žurnala. Surado daug naujų bendradarbių, o taip pat ir naujų skaitytojų. Būdinga, kad paskutinįjį (2003 metų) numerį jis redagavo, jau sunkiai sirgdamas. Šis paskutinis rūpestingai paruoštas „Sandaros“ žurnalo numeris skaitytojams buvo siuntinėjamas G. Lazausko mirties dieną.

Tad mirtis išplėdė dar vieną taurų mūsų viengentį. Jo idealizmo pavyzdžiais turėtų žavėtis visi taikiečiai.

Jonas Daugėla

(BK-133 str.), baudžiamas pataisais darbais arba užtraukiantis visuomeninio poveikio formų taikymą.

Štai, partizanų vado plk. Juozo Kasperavičiaus dukra, Vida Kasperavičiūtė-Tereikienė, pasipiktinusi „su širdgėla ir skausmu sieloje“, pagrįstai priekaištuoja paskvilio autoriui, savo prasimanymais apšmeižusiam jos tėvelį ir ją labai žeidžiančiais („Tremtinys“, Nr. 13, 2003). Kyla pagrįstas ir aktualus klausimas: ar galima, prisidengus meninio novatoriškumo skraiste, šmeižti ir įžeidinėti bendrapiliečius? Ar neturėtų šmeižikų pramanų skelbėjas, o gal ir šmeižo užsakovas, nusitačius tokį, atsakyti teisme?

Eksperimentai ir moralinis kriterijus

Gausūs įžeistų bendrapiliečių laiška ir pareiškimai rodo, kad paskvilio paskelbimu buvo siekta anaipol ne nauja meninės raškos forma pavaizduoti laisvės kovas. „Menas artėja vis prie žmogaus“, teigia autorius, primindamas, kad Romos imperatoriaus Kaligulos varpa, o karalienės Kleopatros „nuoga krūtine“ jau buvo parodyti ekrane ir dar kokius, bet jau lietuviško susikėrimo vaizdus, netrukus pamatysime ar paskaitysime.

Tačiau ar būtų nukenėjusi autoriaus idėja naujaip parodyti skaudžiausią, kruviniausią ir ilgiausią trukusį pasipriešinimo okupacijai periodą, neteršiant pramanais istorinių asmenybių — pasipriešinimo vadų, o prasimanant, pavyzdžiui, vienuoliktą partizanų apygardą, jos vadą ir kartu išdaviką, jo bendražygius. Dar išpuodingiau atrodytų, jei pats autorius išvardytų apygardos vadu, o kitus personažus pasirinktų iš savo šeimos ar artimųjų. Žinomi atvejai, kai gydytojai, sukūrę naują vaistą ar išradę naują gydymo metodą, išmėgindavo

visa tai pirmiausia ant savo kailio, nerizikuodami kitų žmonių sveikata. Gal ši kilni nuostata literatūros sferoje dar nėra laikoma beviltiškaip pasenusia — „literatūrinis“ eksperimentas, galintis žaisti kitų asmenų orumą ir garbę, pradėti nuo savęs?

Autorius neišdriso. Atrodo, kad jis suvokė, jog toks „novatoriškumas“ jo paties šeimoje baigtųsi skandalinomis pasekmėmis, kolegų tarpe, tikriausiai, skaniais pasiūlymais — ar mažai kam kada nors stogas nuvažiuoja, o naujojo stiliaus smaguriams malonumas būtų lygiai toks pat. Štai čia ir atsiskleidžia paskvilio autoriaus moralinė pozicija. Ją itin skaudžiai patvirtina tas faktas, jog bjauriais pramanais teršiami žuvusieji. Išjuokimas, šmeižimas, tyčiojimas iš dar negebancio atsikirsti vaikelio, iš likimo nuskriausto neigalaus žmogaus, ir lygiai taip pat iš žuvusio kario — laisvės kovotojo, kuris jau negali pats apginti savo garbės ir orumo, Vakaruose nepriskiriamai moralinių vertybių kategorijai. Rytuose, kur dar nepamiršti „klasių kovos“ teorija grįsti „partiniai“ pseudomokslai, ir šiandien, deja, yra kitaip. O Lietuvoje?

„Nešvarus realizmas“ su politiniu pamušalu

Verta panagrinėti ir politinio aspekto. Pakeitus romano fabuloje tikrinius vardus pramanytais, o visa kita palikus

be pakitimų, paskvilio efektas būtų menkas. Visą lemė iškilios laisvės kovų vado generolo Jono Žemaitio, pulkininko Juozo Kasperavičiaus asmenybės. Peršasi išvada, kad paskvilio užsakovai ir autoriai turėjo aiškų tikslą — prisidengus meno skraiste sužeidinti pasipriešinimo vadų vardus, sumenkinti laisvės kovų reikšmę ir net pati Lietuvos valstybingumo idėją. Tokios išvados galimybę patvirtina itin įdomus faktas. Autorius mini Afanasijų Dušanskį. Lietuvoje įvykdytu karo nusikaltamumu ir genocido istorijoje gerai žinomas Nachmanas Dušanskis. Ne šiame rašinyje reikėtų vardinti jo padarytus nusikaltimus tarptautinei teisei ir žmoniškumui, tačiau vieną priminti privalu. Jis buvo generolo Adolfo Ramanausko suėmimo, tardymo ir itin žiaurios sadistinio kankinimo dalyvis. Čekistai gyvam generolui replėmis išplėdė lytinis organus, vinimi badė akis. Visa tai vyko vadinamojo chruščiovinio atšilimo metais. KGB darbo metodai liko tokie patys. Dabar N. Dušanskis gyvena Izraelyje. Štai dar vienas iš autorius prasiimanųjų personažų — čekistas Vasilijus Sinicynas. Lietuvoje ypatingu žiaurumu pagarsėjo mažamokslis okupanto pulkininkas Jakov Sinicyn. Kodėl knygos autorius partizanų vadus vadina tikraisiais vardais, o čekistus maskuoja? Kodėl čekistų vardai pakeisti, o partizanų autentiški? Ar ne čia slypi paskvilio mislės raktas?

Gal autorius bijojo būti apšauktas antisemitu, kad čia pat iš Vyzentalo centro skliai neprisistatytų? O gal paskvilio užsakovai taip nustatė, saugodami nuo teisinio persekiojimo genocido nusikaltimais susitepusius sebrus ir nejučiomis išryškindami dar vieną „artimojo užsienio“ spec tarnybų veiklos epizodą? Be to, jeigu paskvilį apie okupacijos metais vykusias laisvės kovas rašytų buvęs kompartijos sekretorius ar sovietinis istorikas, tai paprasčiausiai būtų atkartotas okupanto sukurptų bylų variantas. Nieko naujo nebūtų pasakyta. Sovietikai kitaip negali ir nemoka. Faktai šį teiginį jau ne kartą patvirtino.

Kas kita jauna lietuviška plunksna ir tariamai naujas „realizmas“, kaip savispauda, kaip vienas iš savišiekos pasireiškimo būdų, kai kuriuose imperijos centruose ypatingai aukštai vertinami. Neturi principinės reikšmės, ar vykdytojai tai atlieka samoningai, ar „dirbdami tamsoje“. Eiktas abiem atvejais „centrai“ vienodai tinkamas.

Bet koks mėginimas sulyginti kankintoją su jo auka, apeliuojant į žmogaus prigimtį, ar tendencingais pramanais žeminti asmenybės garbę ir orumą pažeidžia žmogaus teises, prieštarauja krikščioniškai moralei ir vertintinas kaip didžiulis amoralus veiksmas. Laisvės kovotojai asmenybės orumą ir garbę, kaip ir patriotizmą, laiko nelyginamomis moralinėmis vertybėmis.

Dabar galima atsakyti į klausimą: „Cui prodest?“ Lietuvos valstybingumo neigėjams visada buvo naudingas bet koks savinieškos pasireiškimas, kaip neva akivaizdus ar lengvai numanomas pritariamas imperinei politikai. O pastarosios esminis siekis jau keletas amžių vienas ir tas pats — Baltijos šalis tik laikini išsprūdęs iš nagų teisėtus grobis.

Paskutinis šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas kun. John Casey su ses. Margarita Bareikaitė. New Haven, CT, 2003 metais.

NETEKOME DAR VIENO TAURUS LIETUVIO

Jau baigia šią ašarų pakalnę apleisti tie mūsų tėvynainiai, kurie gimė dar Rusijos carų vergijos metais, vaikystę išgyveno laisvoje nepriklausomoje Lietuvoje. Stebėjo penkių dešimtmečių šalies vergiją, turėjo laimės giedoti „Dainuojančios revoliucijos“ himnus ir džiaugtis Lietuvos nepriklausomybės atstatymo džiaugsmais.

Vienas tokių yra Grožvydas Lazauskas. Jam buvo lemta gimti 1914.01.29, o J. Dausas iškelavo š. m. balandžio 3 d. Čikagoje. Tad ir visas jo gyvenimas yra surištas su visais mūsų tėvynės išgyvenimais, kančiomis ir džiaugsmiais. Jis gimė Pašiemens kaime, Suvalkijoje. Tėvas buvo mokytojas, kuriam teko dirbti Kėdainių, Dotnuvos, Telšių ir kt. mokyklose. Tad ir Grožvydas turėjo dar vaikystėje apleisti savo gimtąją Suvalkiją ir gimnazijos mokslus baigti Kėdainiuose. Bet jis visada didžiavosi, kad yra suvalkieitis ir buvo šios šalies patriotas.

Baigęs gimnaziją, studijas tęsė Aukštojo technikos mokykloje Kaune. Jo specialybe buvo tekstilės pramonė. Tad,

baigęs studijas, ėjo atsakingas pareigas „Drobės“ fabrike.

Karo audros jį, kaip ir daugelį mūsų, privertė pasitraukti iš savo tėvynės ir ieškoti prieglobsčio Vakarų pasaulyje. Pradžioje išvyko į Vokietiją, vėliau apsigyveno JAV-se — Čikagoje. Gavo darbą ir ėjo aukštas pareigas vienoje tekstilės įmonėje.

Išvykęs į svetimas šalis, jis tuojau įsijungė ir į lietuvių visuomeninę veiklą. Grožvydo tėvas Juozas priklausė valstiečiams liaudininkams. Kol Lietuvoje buvo renkami demokratiniai seimai, Juozas šiai partijai atstovavo seime. Jo padomis pasiekė ir Grožvydas. Dar studijų metais įsijungė į varpininkų sąve. Technikos mokykloje nebuvo jokių ideologinių korporacijų, bet jis palaikė ryšius su Vytauto Didžiojo universiteto varpininkais.

Pradėjus siausti karo audroms ir bolševikams įsiveržus į mūsų tėvynę, Grožvydas, kaip ir daugelis mūsų, pasitraukė į Vakarus. Vakarų pasaulyje visos mūsų politinės partijos atgaivino savo veiklą ir jungtinėmis jėgomis, kiek sąlygos leido, rėmė Lietuvos išlaisvinimo pastangas. Savo veiklą at-

gaivino ir liaudininkai. Į šią veiklą įsijungė ir Grožvydas.

Amerikoje irgi virė lietuvių politinė veikla. Vidurio sroves veikėjai buvo susibūrę į Amerikos Lietuvių tautinę sąndarą. Į šios organizacijos veiklą visomis jėgomis įsijungė Grožvydas ir buvo jos veiklus veikėjas iki pat paskutinio atodūsio.

Tautinė sandara dalyvavo Amerikos Lietuvių taryboje. Grožvydas veik nuo pirmosios atvykimo į šią šalį dienos taryboje atstovavo šiai organizacijai. Jis buvo išrinktas ALTO pirmininku ir šias pareigas ėjo net visą dešimtmetį. Tad, jam pirmininkaujant, ALTui teko pasitikti Lietuvos laisvės rytojų ir daryti visas pastangas, kad šį išsilaisvinimą iš rusų vergijos pripažintų visos Vakarų pasaulis, o ypač šį didžiųjų demokratijų šalis. Grožvydai pirmininkaujant, ALTO veikla žymiai pagyėjo.

Tačiau Grožvydą domino ir kultūrinė lietuvių veikla. Vos tik atvykęs į šią šalį, jis įsijungė į Tėvynės mylėtojų draugiją. Ši draugija buvo išleisusi visus dr. Vinco Kudirkos raštus ir daugelį kitų leidinių. Tiesiogiai spaudė Grož-

Finansų ministrė žada surasti pinigų žemdirbiams

Atkelta iš 1 psl.
Atsirado lėšų iš kai kurių įstaigų investicinių projektų. Pasak finansų ministro, gali būti Europos Sąjungos paramos žemės ūkiui programa SAPARD. Skolinsimės rezervuotas lėšas, o atkursime kitamet", sakė ministrė.

Vien pieno gamintojams vy-

Socialliberalas kaltinamas tautinės nesantaikos kurstymu

Atkelta iš 1 psl.
Tevynės sąjunga apgailestauja, kad kovos su terorizmu problema išnaudojama tautinės ir religinės neapykantos kurstymui, kuris yra visiškai nesuderinamas su Vakarų civilizacijos vertybėmis, kurias Seimo nariai turėtų būti apsisprendę ginti.

A. Kubiliaus nuomone, Seimo nario G. Jakavonio viešas pareiškimas pirmiausia turėtų susilaukti teisinio įvertinimo

riausybė yra pažadėjusi papildomai skirti apie 50 mln. litų, dar 20 mln. litų žadėta anksčiau. Pasak žemės ūkio ministro Jeronimo Kraujelio, kad būtų išlaikytos žemdirbių praėjusių metų pajamos, pieno gamintojams papildomai reikėtų 80 mln. litų, o visiems žemdirbiams — apie 120 mln. litų.

pagal Lietuvos baudžiamojo kodekso 170 straipsnį, kuris numato atsakomybę už nesantaikos kurstymą prieš bet kokios tautos ar religijos žmonių grupę. „Seimo dauguma taip pat neturėtų likti nušalyje, nepasmerkusi tautinę ir religinę neapykantą kurstančio savo nario“, pažymima pareiškime.

G. Jakavonis yra Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto narys.

renkasi bendrininkus

Vladas Žalnerauskas.

Tuo tarpu VNDPS pirmininkė parlamentare Kazimiera Prunskienė dienraščiai patvirtino, kad liberaldemokratų prieš kurį laiką jai siūlė apsvaistyti partijų jungimosi variantą. „Pasiūlymas neatšauktas“, sakė ji.

Neoficialiai kalbama, kad, partijoms susijungus, K. Prunskienė būtų siūloma šios organizacijos pirmininke. Manoma, kad jos kandidatūra palankiai vertina LDP įkūrėjas prezidentas Rolandas Paksas. (BNS)

Arvydas Sabonis grįžta į Kauno „Žalgirio“ krepšinio komandą

Atkelta iš 1 psl.

Šiemet Kauno „Žalgiris“, kuriame 1981 metais krepšinio karjerą pradėjo A. Sabonis, laimėjo superfinalo seriją prieš Vilniaus „Lietuvos ryto“ komandą ir tapo Lietuvos krepšinio lygos čempionu.

220 cm ūgio vidurio puolėjas A. Sabonis ne kartą buvo renkamas geriausiu Europos krepšinininku, su Sovietų Sąjungos rinktinė tapo Europos, pa-

saulio ir olimpinio žaidynių čempionu, 1992 metais Barcelonoje ir 1996 metais Atlantoje su Lietuvos rinktinė iškovojė olimpinio žaidynių bronzos medalius, 1995 metais Atėnuose su Lietuvos rinktinė iškovojė Europos čempionato sidabro medalius.

1999 m. „NBA.com“ interneto svetainės lankytojai A. Sabonį išrinko didžiausią įtaką NBA padariusiu užsieniečiu.

Trumpai apie viską

(Naudojant „Lietuvos ryto“ (LR), „Lietuvos žinią“ (LŽ), „Respubliką“ (R), „Klaipėdos žinią“ (K), „Valstybės žinią“ (VŽ) dienraščius, BNS ir Elta informaciją)

* Naujoji Kauno miesto valdžia įvairiose Savivaldybės bendrovėse įdarbina partijos kolegas arba jiems artimus žmones. Praėjusią kadenciją tuo naudotosi Lietuvos laisvės sąjunga, dabar „estafetė“ perėmė centristai. Miesto Tarybos narys socialdemokratas Bronislovas Kučinskas įsitikinęs, kad tai esąs akivaizdus „interesų konfliktas“. Socialdemokratai tikisi, kad įstatymuose neliks šios spragos, ir Tarybos nariai negalės vadovauti Savivaldybės bendrovėms. Šios partijos atstovų siūlymu Seime jau nagrinėjama atitinkamo įstatymo pataisa. (KD-Elta)

* Prezidento Rolando Pakso komandai prireikė dviejų tonų saldinių, kad galėtų įvykdyti rinkimų pažadą — po kilogramą saldinių už kiekvieną išsaugotą popierėlį su užrašu „Rolandas Paksas — kietas riešutėlis“. Saldainiai bus dalijami birželio 1-ąją, Tarp-tautinę vaikų gynimo dieną, renginio „Tęskime savo žodį“ metu Vilniaus katedros aikštėje, Kaune prie centrinio pasto bei dar aštuonių apskričių centruose prie savivaldybių rūmų.

* Lietuvoje reziduojantiems užsienio valstybių ambasadoriams ir jų žmonoms buvo pristatytas bendras diplomatai, Kultūros vertybių apsaugos departamentas bei Lietuvos pašto projektas, skirtas atkurti XVII amžiaus lipdybines barokines kompozicijas — pano, buvusias Pacų rūmuose Vilniuje.

Atnaujinimas kainuos per 30,000 litų. Dabartinis Pacų rūmų šeimininkas — Lietuvos paštas. Barokinių lipdybinių kompozicijų atkūrimas — vieno didelio projekto, kai bendra diplomatų valia bus restauruotas kultūrinis Vilniaus paveldas. (LŽ-Elta)

* Lietuvoje dirbančių skubių siuntų ir logistikos bendrovės „DHL International Lietuva“ bei „Danzas“ paskelbė apie susijungimą. Nuo šiol naujoji firma vadinsis tiesiog DHL. Sujungiant siuntų ir logistikos verslą į vieną ir suteikiant joms bendrą prekinį ženklą, siekiama palaipsniui įgyvendinti vadinamąją „One-stop shopping“ ideologiją — visas paslaugas siūlyti iš vieno tiekėjo rankų. Pernai „Danzas“ pergabeno 11,000 krovininių, kurių bendras svoris buvo 27,000 tonų. 2001 m. „DHL International Lietuva“ užėmė apie 50 proc. Lietuvos tarptautinių skubių siuntų gabenimo rinkos. Iš viso Lietuvoje per metus gabenama apie 68,000 skubių siuntų. (KD, Elta)

* Kasant negilų griovį šalia statomo pastato Vilniuje, P. Lukšio gatvėje, antradienį rasta kovinė skeveldrinė grana-ta „F-1“ su sprogdykliu. Granatą išminuotojai sunaikino netoli statomo objekto. Pasak „Geležinio vilko“ viršilos Žilvino Pastarnoko, statant pastatą Šiaurės miestelyje niekas netiria, kas yra po žeme, o tai tikrai pavojinga. (LR-Elta)

IVAIRŲS

* 32 m. vyras su žmona ieško bet kokio darbo, gali dirbti ir ūkio darbus. Vairuoja automobilį. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 773-436-1257.

* Moteris gali pakeisti senelių ar vaikų priežiūrą, namų valymo darbuose iki birželio 5 d. Tel. 708-458-0535.

* Moteris ieško darbo savaitės dienomis po pietų ar visą darbo dieną. Vairuoja automobilį. Tel. 708-424-2884, palikti žinutę.

DĖMESIO! DĖMESIO!

Neseniai atvykote, ieškote

darbo ar buto, tačiau

skelbtis laikraštyje bran-

giai kainuoja? Ne bėda.

DRAUGAS jūsų skelbimą

išspausdins nemokamai.

Tereikia paskambinti tel.

773-585-9500 ar užsukti į

DRAUGO administraciją

adresu 4545 W. 63 St.,

Chicago, IL 60629.

SIŪLO IŠNUOMOTI

Išnuomojami 6 kambariai 1 aukšte Brighton Parke. Šalia mokykla ir bažnyčia. Tel. 773-843-0104. Skambinti po 6 v.v. Lenkiškai tel. 773-586-4658.

Išnuomojamas 2 mieg. 5 kambarių butas su pilnai įrengta virtuve ir indų plovimo mašina. Kaina \$800. Westchester raj., prie 31 St. ir Wolf Rd. Tel. darbo 708-352-8822, ext 25; namų 708-531-8069, palikti žinutę.

Vyresnio amžiaus moterims išnuomojamas 2 mieg. naujai įrengtas butas su baldais „base-ment“. Archer Ave. ir Pulaski apylinkėje. Tel. 773-218-4351.

Woodridge išnuomojami 1-2 mieg., naujai suremontuoti butai. 1 mieg. - \$645; 2 mieg. - \$729 - \$758 Tel. 630-910-0644, Jana.

A+ ROMUALDUI BURNEIKIUI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo jo žmonai GRAŽINAI, seseriai ZITAI su vyru JUOZU PETKAMS ir kitiems artimiesiems.

Aleksandra Gylienė
Aldona ir Antanas Minelgai
Birutė ir Paulius Gyliai
Zita Žvirzdienė
Dalia Hagen
Nijolė ir Vidmantas Raišiai
Rasa ir Steve Liffick
Laurie ir Viktoras Raišiai

A+ VYTAUTUI STAŠKUI

iškeliauvus iš šio pasaulio, jo žmonai JONEI lie-tuvių klubo choro narei, jos giminėms ir artimiesiems, reiškiamo nuoširdžią ir gilią užuojautą, liudime drauge ir meldžiame viešpatį VYTAUTUI suteikti amžiną ramybę.

Lietuvių klubo choras, vadovaujamas
dr. Broniaus Kazėno
Aurelija L. Robertson
L.K. choro pirmininkė

Būkime pažįstami!

Neseniai atvažiuojantiems, norintiems skaityti DRAUGĄ, siūsiame jį 1 mėn. nemokamai. Praneškite savo pavardę, vardą, adresą ir telefono numerį raštu (DRAUGAS, 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629) arba telefonu 773-585-9500. Būkime pažįstami! (JAV)

vardas, pavardė _____

adresas _____

miestas, valstija, zip _____

telefono numeris _____

PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS. Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai. FRANK ZAPOLIS 3208 1/2 West 95th Street Tel. 708-424-8654/773-581-8654

A & S 24 HRS. 7 DAYS 773-531-1833 312-371-1837 FREE ESTIMATE Apšildymo ir šaldymo sistemų visapusiškas aptarnavimas ir instaliacija Vandens šildytuvai Kaminais, Gariniais boileriais Centrinė šaldymo sistema

Tai - Jūsų laikraštis DRAUGAS

Vytas Keblys Loan Consultant

- Namų finansavimas visoj Amerikoje
- Labai prielankios sąlygos
- Greitas ir tobulas patarnavimas
- Skambinkit man šiandien:

Nemokamai (888)-733-9070
vytas.keblys@citigroup.com

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747
Stephen M. Oksas, President

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 95 Metus.

NEKILNOJAMASIS TURTA

Century 21 Pro-Team Bus.: 708-361-0800 Voice Mail: 773-854-7820 Fax: 708-361-9618 E-mail: d.i.mayer@worldnet.att.net

DANA ŠČERBAITĖ MAYER Jei norite parduoti ar pirkti namus mieste ar priemiesčiuose, kreipkitės į DANUTĘ MAYER. Profesionali ir sąžiningai patarnauja nuo 1986 m. Nuosavybių įkainavimas veltui.

GREIT PARDUODA Landmark properties Bus. 773-229-8761 Res. 708-425-7160 Mobil 773-590-0205 Pager 630-314-4330

RIMAS STANKUS • Čikagoje ar priemiesčiuose • Greitas ir sąžiningas patarnavimas • Nuosavybių įkainavimas veltui • Tarpininkaujame gaunant paskolą • Pensininkams nuolaida

PARDUODA

Parduodu 3 miegamųjų, 1.800 kv. pėdų namą netoli Vilniaus, Nemenčinės plente. Pastatytas 1997 m. amerikiečių. Tel. 480-488-2247.

DRAUGAS, 2003 m. gegužės 30 d., penktadienis

7

A+ LIUDAS SELENIS

Mirė 2003 m. gegužės 26 d., sulaukęs 77 metų. Gyveno Ann Arbor, Michigan. Gimė Lietuvoje, Kretingoje. Nuliūdę liko: žmona Onutė, 2 dukterys Lydia ir Lo-raine; 4 sūnūs — Donaldas, Richardas, Povilas, Jonas; 9 anūkai; sesuo Jadvyga Baltuonienė, Montrealyje; dukterėčios ir sūnėnai Lietuvoje, Kanadoje ir Amerikoje.

Pagal velionio pageidavimą, palaikai bus nusiųsti Lietuvon.

Mišios už a.a. Liudo sielą bus atnašaujamos sekma-dienį, liepos 6 d., 10:30 v.r. Šv. Antano bažnyčioje, Det-roite.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažis-tamus dalyvauti šiose Mišiose.

Nuliūdusi šeima

A+ VYTAUTUI STAŠKUI

iškeliauvus į Viešpaties namus, jo žmonai JONEI Dainos vieneto narei, reiškiamo nuoširdžią ir gilią užuojautą.

Dainos vienetas, vadovaujamas
muz. Reginos Ditkienės
Natalija Aukštuolienė
Rūta Bandziukienė
Gražina Cibienė
Zita Dapkienė
Regina Ditkienė
Martytė Gineitienė
Janė Jarašienė
Aurelija L. Robertson
Aldona Tamulionienė
Sofija Vaškienė

A+ ROMUALDUI ALGIRDUI MICHAEL BURNEIKIUI

mirus, šią sunkią valandą reiškiamo nuoširdžią užuojautą artimiesiems.

Čikagos lituanistinės mokyklos vadovybė ir Tėvų komitetas

TREJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A+ GRAŽINA MARKONIENĖ

Minint mano mylimos mamos, kurios netekau 2000 m. birželio 2 d., mirties sukaktį, šv. Mšios už jos sielą bus aukojamos š. m. birželio 2 d. St. Joseph Catholic Church, Stuart, Florida.

Maloniai prašau gimines ir pažįstamus tą dieną prisiminti Gražiną maldoje.

Nuliūdusi dukra Irutė

Brangiai klasės auklėtojai

A+ Mokyt. SOFIJAI JONYNIENEI

Amžinybėn išėjus, netektyje likusius: dukras RŪTĄ STANIULIENĘ ir LAIMĄ NAVICKIENĘ, sūnų KĘSTUTĮ JONYNĄ bei jų šeimas, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liudime.

Buvę Hanau lietuvių gimnazijos auklėtiniai:
Janina Arlauskaitė-Mikutaitienė
Marija Bareikaitė-Remienė
Danutė Dabulevičiūtė-Milūnienė
Stasė Jankaitė ir Algis Damijonaičiai
Rimantas Dirvonis
Leonas Kalvaitis
kun. Vytautas Memėnas
Aldona Šilaitė-Kaminskienė
Ona Stankaitė-Baužienė

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Dr. Elona Vaišnienė, dalyvavusi XIX Mokslo ir kūrybos simpoziume — ji vadovavo sekcijai „Protų nu-tekėjimas“, penktadienio, gegužės 23 d., vakare — užsuko susipažinti su „Draugo“ redaktorėmis ir dar-bais. Dr. E. Vaišnienė, gyv. Con-necticut valstijoje, yra JAV LB Visuo-meninių reikalų tarybos pirmi-ninkė. **Jono Kuprio** nuotr.

Marquette Park BALFo 5 skyrius primena, kad sekma-dienį, birželio 8 d., po 10:30 val. r. Mišių, parapijos salėje visus kviečia pasivaikinti ce-pelinų pietumis.

Čikagos ir apylinkių Ne-kalto Prasidėjimo M. Mari-jos seselių rėmėjų susirinki-mas bus birželio 1 d., sek-madienį. Prasidės šv. Mi-šiomis 8 val. ryte, šv. M. Ma-rijos Gimimo parapijos baž-nyčioje Marquette Parke, o tuojau po Mišių susirinkimas vyks parapijos salėje. Visi rėmėjai ir svečiai maloniai kviečiami.

MATULAIČIO SLAUGOS NAMAMS 35 METAI

Matulaičio Slaugos namų vadovybė maloniai visus kvie-čia atsilankyti į Putnam, CT, š. m. birželio 14 d. ir pasi-džiaugti slaugos namų 35 metų veiklos vaisiais.

4 val. p.p. bus padėkos Mišios, kurias aukos naujasis diecezijos vyskupas Michael Cote, po to — pabendravimas ir vaišės.

Norintys susipažinti su Ma-tulaičio Slaugos namais, galės juos apžiūrėti, sužinoti sąly-gas, kaip juose apsigyventi. Namų adresas: 10 Thurber Rd., Putnam, CT, netoli pa-grindinio Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų vienuoly-no.

DVIRATININKŲ DIENA

Tikima, kad birželio 15 d. daugiau kaip 18.000 dvirati-ninkų įsijungs į kasmetinį „Bike the Drive“ renginį, ku-ris prasidės Grant Parke, po to bus važiuojama Lake Shore Dr., tarp Hollywood Ave ir 57 gatvės. Visas eismas Lake Shore Dr. bus sustabdytas nuo 5 val. r., o dviratininkai pradės važiuoti 5:30 v.r. Ke-lionė pasibaigs visų dalyvių bendra švente (tarp 8 v.r. ir 12 v.), kur bus galima pasivai-sinti, pabendrauti ir pasiklau-syti koncertų. Tačiau norin-tiems dalyvauti reikia iš anks-to registruotis (bus priimama tik 18.000 dviratininkų). Tai padaryti galima telefonu: 312-42-PEDAL arba elaiskiu: www.bikethedrive.org Šiais adresais teikiama ir pa-pildoma informacija.

SKELBIMAI

• Amerikos lietuvių ra-dijas, vad. Anatolijus Šlutas — kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632.

Pagal Amerikos vyskupu nutarimą, Šeštinių šventė šiemet švenčiama ne ketvirta-dienį, gegužės 29, bet sekma-dienį, birželio 1 d.

„Čiurlionio“ galerijoje, Jaunimo centre, birželio 6 d., penktadienį, 7:30 val. vakaro, atidaroma dailininko vitra-žisto Mindaugo Vitkausko per-sonalinė paroda „Kąkur aukštai — kąkur kitur“. Pa-rodėje bus eksponuojami nau-jausi autoriaus vitražo, tapy-bos ir stiklo skulptūros kū-riniai. Pianistas Ričardas So-kas atliks muzikinę dalį. Para-da veiks iki birželio 20 d. Ma-loniai visi kviečiami dalyvauti parodos atidaryme ir vėliau ją aplankyti.

Vytautas Cypas, Hilton, NY, parodė savo dosnumą prie prenumeratos mokesčio pridė-damas 50 dol. auką. Ačiū!

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė šį sekmadienį, bir-želio 1 d., 12 val., Šaulių na-muose, 2417 W. 43rd. Str., ruošia linksmą gegužinę. Gros ir dainuos Algimantas Bar-niškis, bus įvairaus maisto, laimės šulinys. Visi kviečiami pasilinksminėti.

Visi ateitininkai kviečia-mi į Ateitininkų šeimos šven-tę birželio 8 d., sekmadienį. Mišios bus 9 val. r. Palaimin-tojo Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje, iškilmingas posė-dis — 10:30 val. r. Pasaulio lietuvių centre. Renkamės uniformuoti. Po posėdžio moks-leiviai ateitininkai atliks vai-dinimą „Juožas“.

Moterų sąjungos #20 kuo-pa birželio 8 d., sekmadienį, po 10:30 val. ryto Mišių, Mer-gelės Marijos Nekalto Prasi-dėjimo parapijos salėje, Brigh-ton Parke, ruošia cepelinų pie-tus. Visi nuoširdžiai kviečiami atvykti ir pasivaikinti.

Valdovų rūmų atstatymo komitetas Amerikoje (prie JAV LB Krašto valdybos), ku-riam vadovauja Regina Naru-šienė, jau baigiamas sufor-muoti ir jo sudėtis netrukus bus paskelbta.

Birželio 15 d., sekmadie-nį, po lietuviškų Mišių (10:30 val. r.), prie šalia Nekalto M. Marijos Prasidėjimo bažnyčios pastatyto lietuviško kryžiaus (Brighton Parke) bus paminėti birželio 14 d. trėmimai. Visi kviečiami susirinkti ir pager-bti lietuvių tautos kančią.

Joseph A. Sonta, M.D., Akron, OH, atnaujindamas prenumeratą, pridėjo 100 dol. auką. Linkėdami geriausios sėkmės, sakome ačiū!

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS „SEKLYČIOJE“

Į minėjimą buvo pakvies-tas Marquette Parko parapijos kun. Rimvydas Adomavičius, anot skelbimo laikraštyje, „kad ši popietė, skirta ma-mytėms kuo gražiau praei-tų...“. Taip jau įprasta: kur reikalingas gražus, nuoširdus žodis, kaip meilės išraiška, ten vargu ar kas tai atliks ge-riau už kun. R. Adomavičių.

Taip buvo ir šį kartą. Prieš pradėdamas minėjimui skirtą programą, kun. Rimvydas Ado-mavičius paprašė renginių vadovę E. Sirutienę uždegti žvakę, kad primintų mirusias motinas, nes daugumos trečia-dienio popiečių dalyvių moti-nos jau seniai iškeliavusios amžinybėn. „Tačiau tai ne-reiškia, kad jos išėjo. Jos nie-kur neišėjo. Jos liko su mu-mis, tarp mūsų. Ir laikas nuo laiko mes jas prisimename, kalbame apie jas. Sunkią gy-venimo akimirką kreipiamės į jas: Ak, mama mama, kad bū-tum šalia, patartum, paguos-tum, priglaustum — širdis nu-rimtu, protas prablaivėtų, pro-blemos lengviau išsispirstų. Tačiau...“

Iš kur tiek gražių ir malo-nių žodžių motinoms ir kiek-vienam žmogui ima kun. Rim-vydas? Iš meilės savo mamai, kad ir toli nuo jo esantieji, bet artimai.

Neveltui yra sakoma, kad vyrai, mylėję ar mylintys savo-mamas, mokės myleti kitus žmones, labiau pasitiki savi-mi, negaili gražių žodžių savo išrinktajai, niekada nežemina.

Kunigas R. Adomavičius, perspėtas kolegų: „Ką ten be-kalbėsi, juk Motinos diena jau praėjo“, taręs: „Mamoms ir apie mamas reikia kalbėti ne vieną dieną metuose, o visus metus ir tarti: būkite laimin-gos, dalinkite save mums, kad ir dideliems, bet ne visada iš-mintingiems savo vaikams“.

Baigdamas programėlės dalį apie mirusias mamas, pa-dainavo našlaitės dainą apie mirusią mamą. Daugelio aky-se sužibo ašara.

Antroji dalis — apie gyvas mamas buvo linksmesnė, skir-ta būtent „Seklyčios“ lankyto-joms. Švelniais žodžiais pa-glostė širdis tų, kurios netu-rėjo galimybės atiduoti moti-nos meilės savo vaikams, tar-damas, kad jų širdies šiluma gali būti skirta vaikams ir ne-būtina maziems, kurie jau nebeturi savų mamų. Ir iš tik-rųjų, kiekvienam iš mūsų rei-kalinga, jei ne tikra motina, tai moteris, kuri nemeluotai, nuoširdžiu žodžiu patartų, pa-skatintų, paguostų, gal net ir perspėtų ar sudraustų.

Trečioji pokalbio dalis bu-vo skirta Lietuvos motinoms.

Sunki anuometinė, o ir dabar-tinė padėtis Lietuvoje kartais taip prislegia moterį, kad ji, skandindama savo skriaudą alkoholyje užmiršta vaikus, atsipeikėdama tik tada, kai juos valdžios atstovai ruošiasi atimti ir išvežti į vaikų na-mus. Net ir tokiu atveju skir-tis su savo mama vaikai nenori, nors žino, kad vaikų na-muose būtų gražiai aprenkti, pavalgydinti ir nuprausti, tu-rėtų daug gražių žaislų. Kun. Rimvydas, valdžios atstovų pakviestas dalyvauti komisi-joje, besiruošiančioje atimti vaikus iš šeimos atsakydavo: „Važiuoti su dovanom, saldai-niais — prašau, bet atimti vaikų nevážiuosiu — negaliu“.

Kun. R. Adomavičius sa-vo kalbą pajvairino dainomis apie motinos meilę. Aldona Pankienė paskaitė be galo gražių eilių apie motiną, sa-vaip perteikė dainą „Motinos valsas“, kai kurias vietas skai-tydama. Jos skaitomose eilėse buvo išaukštintas motinos pa-siaukojimas sunkiais Lietuvai laikais.

*Rodos ir vargo nebuvo
Ir skausmo upeliai išdžiū-
vo*

*Tu viską dabar pamiršai
Ir neša mus valso garsai...*

Neliko nepaminėta ir Lie-tuva — visų mūsų motina Tė-vynė, belaukianti savo vaikų dėmesio ir meilės.

Pagaliau kun. Rimvydo ir A. Pankienės duetas puikiai atlikęs kun. Rimvydo dainą „Mamos suknelė“ išjudino vi-sus klausytojus, kurie kartu dainavo, lingavo. Į trečia-dienio popietę buvo pakviestas archeologas dr. Napoleonas Kitkauskas. Jis iki ašarų buvo sujaudintas renginio, kuris skirtas pagyvenusiems žmo-nėms. Ir dar labiau jį stebino tai, kad šie žmonės „Sekly-čioje“ renkasi kiekvieną savi-tę, ko Lietuvoje jis nėra gir-dėjęs.

Dr. N. Kitkauskas kalbėjo apie Valdovų rūmų atstatymą. Pažymėjo, kad tai nėra leng-vas darbas. Kol kas svarbiau-sia yra atlikti archeologinius tyrinėjimus, nes gali būti ras-ta daug vertingos istorinės medžiagos apie Lietuvos pra-eitį. Statybą numatoma už-baigti 2009 m. kai bus pami-nėtas Lietuvos vardo tūk-santmetis.

Po dr. N. Kitkausko pasi-sakymo, kaip įprasta „Sekly-čioje“, buvo bendri pietūs bei pabendravimas.

Liucija Einikienė

Sesels prancišketės, dalyvavusios jų rėmėjų suruoštoje vakarieneje š.m. kovo 30 d., kartu su viešniomis, se-selemis kazimierietėmis (iš kairės): M. Tarcisa, M. Hohanna, M. Theresa, M. Genevieve; prancišketės seselės: M. Helen, M. Therese Bernadette, M. Salvatore.

Po 2003 m. gegužės 3 d. Ateitininkų namuose, Lemont, IL, įvykusio ateitininkų Korp! Giedra susirinkimo, kuriam buvo prisimintas ačiū dr. Adolfas Damušis ir pagerbta, Prel. dr. Juozo Prunskio premiją gavusi, Naujosios Akmenės gyventojas dr. Aldona Užcinienė. Pirmoje eilėje iš kairės: Vida Gilvydienė, Vida ir Vytenis Damušiai, pirm. Danutė Šlenienė; stovi: Asta Kleizienė, Dalia Čarauskienė, Irena Polikaitienė, Dangira Budrienė, Raminta Marchertienė, Giedrė Končienė, Giedrė Gillespie, Indrė Tijūnėlienė. **Kosto Stankaus** nuotr.

GEDULO IR VILTIES DIENA

Pats žodis Sibiras lietuviams reiškia bolševikų pavergtos lietuvių tautos ir genocido egzėkucijų vietą. Nepasidavusio okupantui, lietuvių sąmonėje Sibiras įsirezė, kaip sinonimas sovietinio teroro trėmimo, bado, šalčio ir begalinio plotų, kuriuose sunaikinami išblaškyti šimtai tūkstančių tremtinių — kalinių. Niekur niekada tiek daug nežuvo, kaip bolševikinės okupacijos metais Sibire. Jau nuo XVI a. Sibiras pasidarė nu-trėmimų vieta, tačiau masinis lietuvių trėmimas į Sibirą prasidėjo pirmosios sovietinės okupacijos (1940-1941) metu. Pirmosios aukos buvo 1940.VII.12 naktį suimtieji ir 1941 pavasarį už akių nuteistieji ilgiems metams į Sibiro koncentracijos stovyklas žymieji valstybininkai (pvz., dr. L. Bistras), žurnalistas (pvz., dr. Ig. Skrupskelis), visuomenininkai (pvz., gyd. S. Janavičius) ir kt., kuriuos okupantai suskubo išvežti dar prieš pirmąją didią trėmimą (1941.VI.15-28), mūsųose žinomą Baisiojo birželio vardu. Okupacinė bolševikų administracija po didelių pastangų nuo pačios okupacijos pradžios (1940.VI.15) palaužti lietuvių tautos rezistenciją propagandos ir teroro priemonėmis, nutarė ištremti sunaikinimui į koncentracijos stovyklas apie 700,000 lietuvių ir kitų tautybių gyventojų. Prof. A. Damušio duomenimis, Antrojo pasaulinio karo ir pokario (1946-1959) metais Lietuva iš viso neteko 1,122,660 gyventojų. Daugumas buvo išsiųsta į Sibirą, kiti — į europinės Rusijos arktinės srities, Uralo ir Ukrainos, koncentracijos stovyklas. Dėl nežmoniškai sunkių sąlygų tremtiniai buvo vežami sugrūsti į prekinis vagonus be langų, užrakin-tomis durimis, neišleidžiami po kelias paras iš vagonų, didelėje kaitroje negaudami vandens ir maisto, tad daug silpnos sveikatos, seno amžiaus ir kūdikių mirė pake-liui.

Po metų iš Altajaus stovyklų buvo išrenkami labiausiai nusilpę, jų tarpe daug moterų su mažais vaikais, ir išgabenti Jenisiejaus ir Lenos upėmis į arktinę sritį naujų pramonės miestų, uostų, žvejybos bazės statybai, darbams kasyklose ir žvejybai. Šiuo būdu vyr. koncentracijos valdyba norėjo atsikratyti „šlamštu“ ir drauge mirčiai skirtąsias aukas išnaudoti „socialistinei statybai“. Tačiau ne visi ten žuvo; pvz., H. Tautvaišienė, ne tik išliko gyva, bet išsilaisvinusi atvyko į JAV ir čia 1962 m. išleido savo išgyvenimų koncentracijos stovyklose aprašymą. Dar vienam kitam pavyko iš Sibiro išsilaisvinti JAV gyvenančių jų šeimų

narių pastangomis, pvz., B. Armonienė, aprašiusiai savo išgyvenimus Sibire knygoje „Palik savo ašaras Maskvoje“.

Vergaudami Sibiro koncentracijos stovyklose ar valstybinuose ūkiuose, lietuviai pasižymėjo dideliu tarpusavio solidarumu, susiklausymu ir savitarpio pagalba. Stipresni padėdavo nusilpusiems; ke-lionėse nepaeinančius vesdavo arba nešė nešdavo, dalindavosi paskutiniu duonos kąsniu. Jie išlaikė gilų tikėjimą, kuris teikė jėgų išlaikyti fizinės kancias ir viltį sulaukti laisvės. Daugelyje stovyklų, o vėliau „laisvose“ gyvenvietėse ištremti kunigai slapta laikydavo šv. Mišias, teikdavo sakramentus. Sugauti kunigai už tai būdavo baudžiami po 10 metų sunkaus darbo. Vienas kunigas Irkutsko stovykloje, atlikęs 10 metų kalėjimo bausmę, savanoriškai pasiliko tarp tremtinių ir vėl tęsė dvasinį patarnavimą, kol vėl buvo suimtas ir nubaustas ta pačia bausme. Lietuviai, nebijodami baudų, išsirengė savo butuose slaptas koplyčias su paslepia-mais altoriais ar net velykiniu Kristaus karstu. Šis lietuvių solidarumas ir religingumas pažymimas visuose kitataučių buvusiuose tremtinių — jų likimo draugų — stovyklinio gyvenimo aprašymuose. Mirusiųjų kapus papuošia kryžiais, o kai kur net religi-nėmis statulomis.

Mūsų išeivijos lietuviai šias kraupias pirmosios bolševikų okupacijos dienas jau seniai minėjo pamaldomis ir susikaupimu. Lietuvoje šios baisiosios metinės buvo viešai prisimintos 1988-aisiais — Atgimimo metais. Pavadino šią šventę tautos Gedulo ir Vilties diena. Nuo 1989 m. ji įteisinta ir visuotinai švenčiama: vyksta specialios pamaldos už tremtyje žuvusius, pasipriešinimo kovose galvas dėl tėvynės laisvės paguldžiusius, už svetur išblaškytus mūsų tautiečius; rengiami gedulo mitingai, minėjimai, miestų gatvėse, prie namų iškeliomos

gedulo kaspinais perrištos Lietuvos trispalvės — valstybinės vėliavos. O kiek gražių jaunysčių nusinėšė Sibiro taiga, kaip poetas Vyt. Cinauskas rašo:

„Jaunystė mūsų nuplaukė
su sieliais
Ir liko Šiaurėje sušalusiu
ledu.
Jaunystė mūsų nukankintos
vėlės
Po taiga klaidžioja benamės,
be vardų“.

Štai kodėl minime Gedulo ir Vilties dieną, degame žuvusiųjų prisiminimui žvakeles, giedame „Marija, Marija“ giesmę, Tautos himną, prisiekiamė būti taurūs tėvynės sūnūs ir dukterys. O tremtinių kaulus parsivežame palaidoti į šventą Lietuvos žemę.

Taip ir JAV Lemonto LB valdyba jau treči metai iš eilės rengia Baisiojo birželio įvykių paminėjimą Palaimintojo Jurgio Matulaičio bažnyčioje 12-tą val., tuoj pat po šv. Mišių. Tokią liūdėsio ir skausmo dieną paminėti — tinkamiausia vieta yra bažnyčioje, kur mes tuo patiu metu galime susikaupti, kartu ir pasimelsti, pabūti mintimis su mūsų žuvusiais artimaisiais, žuvusiais ir nukankintais draugais, kunigais, kad jie laimintų mūsų ryžtą dorai gyventi. Visa šio minėjimo programa surišta su Gedulo ir Vilties dienos turiniu. Solistė Laimutė Stepaitienė atliks keletą giesmių. Kanklininkų ansamblis „Gabija“ atliks lietuvių liaudies dainas. Programą praves Jūratė Jankauskaitė-Zubiniene, kuri padeklamuos Vytauto Cinausko „Mūsų jaunystė“ ir Sofijos Šviesaitės „Kryžių žemė“. Pagrindinę kalbą pasakys buvęs Sibiro tremtinys. Pabaigai visi kartu sugiedosime „Marija, Marija“.

Nijolė Nausėdienė

Joseph Agurkis, Omaha, NE, su prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. auką. Dėkui!

Dvi šaunos lemontiškes, nuolat talkinančios Pasaulio lietuvių centrui savo darbu, o šiuo atveju — savo daina. Iš kairės: Agutė Tiškuvienė ir Rasa Poskočienė